

AMAYOS MA ANSOM.

ARABOMP 1.

1-5, *Taka asim tafino ata a poñ bal* ; 6-11, *Akaiat ka Yisos ro riana* ; 12-14, *Ansom na yira ro Yerusalem* ; 15-26, *A tit Mataias ka kabelan ka Yudas*.

- 1 Akafa kaṭotokō aka i tapī Tiofilos, ṭaka ata
- 2 Yisos o tap kayo bē re kaṭaksa, ha pa bek anrei
aṇa a naṭa kō rokōm, kaṛaraṇ ka akapōñ kōñ sōñ
ayamari ka akata ka oNesmar oSam, ka ansom
- 3 aṇa o poñ tit : ka aṇa sō o ṭorine ukali kaṛaraṇ ka
akasompāne kōñ rā tamasere ṭabati, o cent ṭorine
rō ṇaṇ molo ma marei ṭaba ṭaraṇ, o fof ṭaka
- 4 amaṭai ma arabai ra Kuru : o yi re ṇaṇ ka antonk-
lane a ṇaṇ rokīn, o maṇ ṇa, ho ṭa ṇa ce wur ro
Yerusalem, ṇa kar ṭaka aṇlahiri ṇa oKas, aṇa
- 5 kōn o pa ho nā poñ ṭal ro rō mi : Yon ṭacencene
o baptaisa mant ; kere niaṇ a ṭa baptaisa nu
oNesmar oSam pa won he kaṛaraṇ ka amarei
ame.
- 6 Ciaṇ ṇaṇ, ma ṇa tonklane rokīn, ṇa yif kō, ṇa
pa ho, Pa, ka aṇlokō aṇe ma mā kala arabai ra
- 7 aṇYisreel-i? K'o pa rō ṇaṇ ho, Ṭa yi he ṭa
aṭanu ṭa ṭara e'okō talom meṭ, ata oKas o poñ
- 8 boṭ ka aṇfosa ṇōñ beṇ. Niaṇ nā ṭa soto aṇfosa,

- be oNesmar oSam o derar nu: na ta yi abaki
 a mi ro Yerusalem o, ro Yudia be o, ro Sameria o,
 9 re ha ka otalne wa araru. Ma Yisos o pon pa
 amatai ame, ma na ma kali-e, *kia* a basi ko rokom ;
 10 ka abunt akarant ma mank ko na. Re ma na
 ma kali tan rokom ma o ma kone-e, kala, alamba
 naran na tama rayer ka nan ra elopra efera ; na
 11 pa ho, Nia alamba na Kalili, kone na tama na ma
 kali rokom-e? Yisos owe a noi nu a nata ro
 riana, yan o ma der moho na nank ko o ma nat
 ro riana.
- 12 Ka na ma kalane ro Yerusalem kayefar ka
 akacen a bont Olif, kafat ro Yerusalem, kakot ka
 13 asabbat nin. Ma na won ri-e, na bep ka ankonko
 rokom rakom, ro na la yira ; Piter o Yon o Yemi
 o Andru o, Filip o Tomas o Bartolomu o Matiu
 o Yemi owan ka Alfias, Saimon oSelot, re Yudas
 14 owan ka Yemi. Ane be ra amera nin na
 basar karanne tun, yi anfam abom, Mariama
 okara ka Yisos, re anwont non aruni.
- 15 Ka amarei ame *kia* Piter o tama katon ka
 anwont, o fof, (ka runia ra afam na yi rokin na
 16 yi molo ma keme kin kaba,) *Piter o pa ho*, Nia
 anwont, amahal ma yi ta lasar, ama oNesmar
 oSam o pa tapan ka akasan ka Dauda taka Yudas,
 17 owo tori aroñ ka ana bat Yisos. Ko tai-e, a lom-
 ane ko ro su, k'o soto kabere ka akamende akc.
 18 (A soto kor asabu na owe ka anram na amalash
 mon ; k'o fumpo matañ karutrut, k'o puta
 19 raton, anumpa non be na wur ko. Ka anyira be
 ro Yerusalem ma tara ci ; ma pa yi ka atant ta

ñañ a bont akor ho, Akeldama, kapa kañ ho,
 20 Akor ka macir.) Ko tai-e, ta poñ bal ka akafa
 ka Malen ho,

Ta a yo oyira won o yi yen,

Ta wuni o wuni o ce yira ri :

re

Otama won yo ulom o basi.

- 21 Ciani anfam ana yi re sian ka eloko be eya oMa-
 22 riki Yisos ma won ma kal wur katon ka su, katap
 ka akabaptisam ka Yon ha pa bek anrei ana a
 basir su ko a nata rokom, ka ane ukin o yi ta
 sake nbaki re sian taka akayokane kon ka rafi.
 23 Ka na tamar naran, Yusufu a bont Barsabbas,
 owow a banti anes non ho, Yostos, re Mataias.
 24 Ka na ramne, na pa ho, Munow, Pa, ma tara
 emera ya afam be-e, tori ka anaran ane okin owow
 25 ma poñ tit, ta ba oder wa akamende ake re ara-
 som, ro Yudas o wur, kama o kone ka oder won.
 26 Ka na fak matañ taka tanañ; ka amatañ ma
 wop Mataias; ka a lomané ko ka ansom tofat
 ukin.

ARABOMP 2.

1-4, *A lasara ansom oNesmar oSam ka anrei a Pentikost*; 5-13,
Añsom na fof tant l'acel; 14-42, *Piter o bair anfam kawandi*;
 43-47, *Anlanc be na yira rokin*.

- 1 Ma anrei a Pentikost na bek-e, ankarandi be na
 2 yi der okin. Ka karām kayefa ka kuru mašem-
 bu moho kabonte ka afef abaki, ka na lasar
 3 anset ro na yira. Ka pa ceñar na tamer tapais
 4 ta yi moho nant; ta reñsa na wuni o wuni. Ka

ña be ma la oÑesmar oSam, ka ña tap kafofa
tənt təcel, moħo oÑesmar o soñ ña ta fof.

- 5 Ka añYuda aña bato Kuru ña yira ro Yerusa-
- 6 lem ña wuras wuras ka abona o bona rata ka
- akuru. Ma a tal akaram ake-e, arunia ra banane
- 7 rokin, pa sokane ña, pakasife wun? o wuni o tala
- 8 ña ña fof ka atənt toñ beñ. Ka pa kontofali ña
- 9 be ña kabane, ña pa ho, Kala, añe be ma fof a
- 10 Kalili tah-o-i? To som sa ma tala wuni o wuni ka
- atənt ta su, a komane su-e? Sia yi aParti,
- aMid, allam, re añyira ro Mesopotemia, ro Yudia,
- 11 ro Kappadokia, ro Pontos, ro Esia, ro Frikia, ro
- Pamfilia, ro Misra, atabelañ ta Libya pa bato ro
- 12 Kairini, re acik aña yefa ro Rom, aYuda re atu-
- 13 pi'ai, aKrit re aLarab, sa tala ña ña fof ka atənt
- ta su amayos mabana ma Kuru. Pa kontofali ña
- 14 be, pa sokane ña, ña pa ukin ka ulom ho, Ko
- tai tañ ce-e? Ka alom ña sel ña pa ho, Ña la
- maber mafet.
- 15 Ka Piter ma tama re atofat ukin, o nata
- rim, o fofane ña o pa ho, Nia afam ña ro Yudia,
- re nia be yira no Yerusalem, tara nañ ace, su elans
- 16 ka asim ta mi. Añe ña yi he acis, moħo na nane ;
- pa yi ho ras anloko asas ña arasok ; ata Yoel ona-
- bi o fof ; cia 'ce ho,
- 17 Kuru o pa ho, Pa ta yi ka amarei malapso,
- I ci kusar mader be oÑesmar o mi :
- Anwut a nu aruni re anwut a nu abera ña
- ba kanabi,
- Anlanba a nu ña ta nanak manank,
- Antem a nu ña ta worap maworap :

- 18 Añko i ci kusar mader be oÑesmar o mi ka
 an̄tar a mi aruni, re ka an̄tar a mi abera
 ka amarei maci ; ña ta nabi.
- 19 I ci t̄ori matai makabane ka akuru rokom,
 Re ka antof an̄o rata elomar ;
 Macir, nant, re abunt ña kima :
- 20 Aret ra ta sake obi,
 An̄nof ña ta sake macir,
 Kamota an̄rei ña Yehofa ña bek,
 An̄rei abana abuni an̄an :
- 21 Pa ta yi, wuni o wuni owo ramne ka an̄nes
 ña Yehofa-e, o ta kisi.
- 22 Nia an̄Yisreel, tal nan̄ amapa ame : Yisos ka
 ro Nasaret wuni owo Kuru o poñ lomi kat̄on ka
 nu ra mayos mabana makabane re elomar, eya
 Kuru o yo ka akata koñ kat̄on ka nu, moho nia
- 23 niane na tara ; koño a sond moho amaselo ma
 Kuru mabot, re moho Kuru o tara tapañ tapañ,
 nian̄ na tañ ko ra kant̄ kapankine na dif ra kata
- 24 ka afam apañi at̄on : koño Kuru o kal kalis, ka-
 rarañ ka akapoñ sali obañ wa arafi : ata baci pa
- 25 foi he tai ta rafi kawop ko. Ko tai-e, Dauda o pa
 ta at̄on ho.
- I nan̄k Yehofa loko o loko ka ader ra mi
 kadi ;
- O yi ka akadio ka mi, kama i ce tone :
- 26 Cia baci pa bone mi ra mera, ka aramer ra
 mi ra selane mabone ;
- Halisa amader ma mi so ma ta yira oratsa :
- 27 Atasom-e, ma ba he kacei ofam o mi ro krifi,
 Ma son̄ he oSam ka mu ta nan̄k katei,

- 28 Ma poñ mi tori asoñ ta ahesam,
Ma ta yo mi i la mabone ka akabapar ka
mu.
- 29 Awont ta i fofane nu kaminta taka Dauda, okas
ka su bom, fo o fi a bene ko, akaboma kon kayi
30 ro su ha tenon. Ma o yi unabi-e, o tara fo Kuru
o poñ tan rim ra abin ro non fo ka amakomi ma
anfi non o ma yis ukin ka akawan ka arabai ron ;
31 ma kon o nank ace rodi-e, o fof taka akayokane
ka oKraist fo a cei he ko ro krifi, fo mader mon
32 ma tei he. Yisos owe Kuru o kalis, sia be sa yi
33 abaki taka ci. Cia baci a nta ko ka akata ka-
dio ka Kuru, k'o poñ soto ka oKas anlahiri na
oNesmar oSam, som o kus ace, ata na nank na tal.
34 Dauda o nat he ka aturu : kere kon konone o
pa ho,
Yehofa o pa ka omariki ka mi ho,
Yira ka akata ka mi kadio,
35 Han i saki anterane a mu abet na atatak ta
mu.
- 36 Cian ta anset na Yisreel be na tara tacencene,
fo Kuru o poñ ko saki uMariki re uKraist, Yisos
owe owe na tan ra kant kapankine.
- 37 Ma na tal ace-e, ta sos na tabut, ka na pa ka
Piter re ka ansom alom ho, Awont a su, to sa ma
38 yo-e ? Ka Piter o pa ro nan ho, Tupi nan, na yo
a baptais nu wuni o wuni ka annes na Yisos
Kraist taka kalapar ka amatai ma nu malas ; na
39 ta soto amboya na oNesmar oSam. Ko tai-e,
arim ratañ ra yi ta atanu re ta anwut a nu, re ta
ana yi oboli be, na be an Yehofa oKuru ka su

- 40 ma ccla rō nōñ. Ka sim ɬalai ɬalōm o soñ tama-
sere, o mañ ña, o pa hō, Kisisnē nañ ka arakomra
41 rakana are. Kia a baptais ña aña malanē arim
rōñ: ka añrei ñaci amolō ma afam ewul esas ña
42 barne. Ka ña ma basar bakar ka amatai mataksa
ma ansoin rē rā kakotarane, rā kasimat ɬabo
rē rā ɬaramne.
- 43 Ka ranes ra wop wuni o wuni: ka matai makabane
rē elomar e yone ka amata ma ansom.
44 Ka aña lane be ma yi rokin, ña ba yet be otana-
45 ne; ña tila atafus ɬa nañ rē eyet e nañ, ña yerasa-
46 ne yi be moho wuni o wuni ma pañ. Ka ña
basar kayi ka anset ña Kuru ra amera niñ arei o
rei, ña simat ɬabo rō nañ ka eset, ña di edi e nañ
rā mabone, rē rā mera 'fera, ña tokas Kuru, ña
47 soto kamartai ka anfam be. OMariki o bara ña
aña a ma kisis arei o rei.

ARABOMP 3.

1-10, *Ubeba o soto kayenk mader*; 11-26, *Piter o fofane anfim ɬaka Yisos.*

- 1 Ka Piter rē Yon ma kone ka anset ña Kuru ka
2 anloko ña akaramne, antamat ruñanle. Ka a
kara ulanba ulom owō yi ubeba kabi ma okara
kon o kom kō, a bot kō arei o rei ka akarare ka
anset ña Kuru aka a bont Botikali ɬa tola eboya
3 rō nañ aña won ka anset ña Kuru; ma o nank
Piter rē Yon ña yema won ka anset ña Kuru-e,
4 o tolir ña aboya. Ka Piter rē Yon ma kali kō

- 5 ɬaɲ na pa ho, Kɔli su. K'o kala amera ro naɲ, o
 6 nane ɬa soto raka ro naɲ. Piter o pa bo ho, Aka-
 la' fera re aboɲo i ba he; ara i ba bo, ria i ma
 soɲ mu. Ka anɲes na Yisos Kraist ka ro Nasa-
 7 ret, kot. K'o wop akata kon kadio, o nata ko;
 akalemp kaci atatak ton re ebokot yon e soto
 8 kabakar. K'o pai, o tama, k'o tap kakot; k'o
 won ka anset na Kuru re naɲ, o kot, o pais, k'o
 9 tokas Kuru. Ka anɲam be na nanɲ ko o kot o
 10 tokas Kuru: na botar ko amera fo konɔ yi ci
 owo la yira taka tola ka Akarare Kabotikali ka
 anset na Kuru: ka na la kakabane re kakonto-
 fali taka ata yone ro non.
- 11 Ma o ma bapsa Piter re Yon-e, anɲam be na
 buke rokin na ko ro naɲ ka anɲantaɲ na Suli-
 12 mana, na kabane obana bana. Ma Piter o nanɲ
 ci-e, o lasi o pa ka anɲam ho, Nia anɲam na
 Yisreel, kone na ma kabane taka olanba owe-e?
 kone na ma kali su ɬaɲ moho pa yi ka anɲosa a
 su talom ka matai ma su mafino sa yo ko o
 13 kot-e? OKuru ka Ibrahim ka Isaka, re ka
 Yakuba, oKuru ka ankas a su o yikis ambɔi non
 Yisos; owo na lankli, na pensane ro der kadi ka
 14 Pailat, ma o nane ɬa cer ko. OSam re Olompi
 konɔ na pensane, ka na tola kama a soɲ nu
 15 udifat, na dif oTapi ka anesam: owo Kuru o
 16 yokas ka anfi; taka ata sa yi abaki. Ra kalane
 ka anes non, anes non na yo olanba owe o yenk
 mader, owo na kali na tara: anko, akalane aka
 Yisos o soɲ ka soɲ ko kayenk mader kabentis ka
 17 akabapar ka nu be. Ka ake, awont a mi, i

- 18 tara fo ra kace tara kan na yo ci, moho antabomp
 a nu so na yo. Kere amatai ama Kuru o tori ka
 atasani ta annabi be, fo oKraist kon o ba kasom-
 19 pane, cia o lasar yan. Cian tupi nan, na kal fale,
 kama a dimsi amatai ma nu malas, kama met ma
 kafotane ma der kawur ro der kadi ka oMariki ;
 20 kama o som oKraist owo a pon nu bofa, Yisos-
 21 an : owo akariana ka ba kabasi ha ka elok o a ma
 bentis matai be, ama Kuru o pon fof ka atasani
 ta anabi non asan ana yi kabi akatap ka araru.
 22 Tacencene Musa o pa ho, Yehofa Kuru o ta wura
 nu unabi katon ka anwont a nu, moho minan ; ro
 non na ma su elans ka matai be ata o ma kane
 23 nu. Pa ta yi, fo wuni o wuni ma ce su elans ka
 onabi kaci-e, a ta kati ko ka anfan a dim ko but.
 24 Anko, annabi be katap ka Samuel re nan ana tan
 kararan, na be ana pon fof, na kane so taka amarei
 25 ame. Nia na yi anwut na annabi, re na anlem-
 ranen, ana Kuru o sekar ankas a nu, o pa ka
 Ibrahima ho, Ka anwut a mu atakomra be ka
 26 araru ma sot o aruba. Ro ro nu kamota Kuru o
 yokas ambai non, o som ko ta ruba nu, ra kalafti
 nu wuni o wuni ka amalash ma nu.

ARABOMP 4.

1-4, *A bot Piter re Yon ro tinkane* ; 5-12, *Na fofane anbaka ra kaminta tai* ; 13-22, *Anyamari na anbaka* ; 23-31, *Piter re Yon na ko ka anlanc* ; 32-35, *Anlanc be na ba obene nin* ; 36-37, *Yusufu o tila akor kon*.

- 1 Ma ansom na ma fofane anfan-e, anfode o, ora-
 bomp ka anset na Kuru o, re anSadduki na derar

- 2 na, na baŋsa pakasife na taksa anfam, na tamas
 3 akayokane ka anfi asabu na Yisos. Ka na wopa
 na mata, na bot na ro tinkane han akaninan : ata
 4 som-e, arafoi ra bek. Abati ka nan ana tal arim
 na lane ; ka akabat ka anfam ka yi molo ma
 ewul tamat.
- 5 Ka pa yi ka akaninan, anbaka a nan o ambaki o,
 6 re ankarmoko na tonklane rokin ro Yerusalem ; ka
 Annas ofode obana, Kaiasas, Yon, Aleksander, re
 ana yi ka arakomra ra ofode obana be *ma bapar*.
 7 Ma na pon tamar na katon-e, na yif ho, Ko afosa
 8 nan talom nes na kane na yona ace-e ? Ka
 Piter o la oNesmar oSam, ma pa ro nan ho, Nia
 9 anbaka na anfam, re ambaki, be ho a beleh su
 tenon taka anyos afino a pon yo ka wuni boma,
 10 fo to som olanba owe o soto kayenk mader-e ; nia
 be tara ci nan, re anfam na Yisreel be, fo ka
 annes na Yisos Kraist ka ro Nasaret,owo na tan
 ra kant kapankine,owo Kuru o yokas ka anfi, ro
 non bein olanba owe o tama 'no rodi ka nu
 11 uyenki mader. Konu yi ansar ana nia ansal na
 bot rayer, nia a saki ana rabomp na ankon.
 12 Kafuti ka yi he ka wuni o wuni lom : ko tai-e,
 nes o nes alom na yi he rata ka akuru, ana a son
 ka afam ka ana sa yi ta futi.
- 13 Ma na kali akaminta tai ka Piter re Yon, na
 pon tara fo na yi afam a ce takas, na yi bo moho
 afam alom, na kabane ; ka na botar na amera fo
 14 na la yi re Yisos. Ma na nank olanba owo a
 yenkas o tama rayer ka nan, na ba he so mapa
 15 taka ci. Ma na pon yamari na ta wur ka

- 16 anSahedrin-e, na nankane, na pa ho, To sa ma yo
ka anfam ane-e? ata som-e, tai takabane tabuni
ta pon yone ka amata ma nan tacencene, ta
nansa ka ana yira be ro Yerusalem; sia sa bali
17 he ci pensa. Kama ta ce bar hantane katon ka
anfam, ta sa ninisne na, kama na ce so fofane
18 wuni o wuni ka annes ane. Ka na ma cela na,
na man na kama na ce so fof na ce taksa ka
19 annes na Yisos. Ka Piter re Yon ma lasi na pa
ro nan ho, Be ho olompi rodi ka Kuru ta sua nu
20 elans pa tas ka Kuru-e, bak ci nan: shan sa bali
ho fof amatai ama sa pon nank re ama sa pon tal.
21 Nan ma na pon ninisne na-e, na cer na na kone,
kace fir tai ata na ma sompa na, ta rabomp ra
anfam; ata som-e, afam be na yikis Kuru taka ata
22 pon yone. Olanbaowo a yo atai takabane taramar
ace o bak o tasi taren taba taran.
- 23 Ma a cer na na kone na bek ka anan-e, na
kane be ata antabomp na anfode re ambaki na
24 pa ro nan. Nan, ma na tal ci-e, na nata asim ta
nan ka Kuru iwinan, na pa ho, O Mariki, munu
25 bempa akuru, antof, akaban, re eya yi ri be: ka
akata ka oNesmar oSam, ra kasan ka okas ka su
Dauda ambai a mu ma pa ho,
To som atabona talom ma banse-e,
Re atabona ma tamtamne matai mayai-e?
26 Ambai na araru na bali bali,
Anbaka na tonklane rokin,
Taka Yehofa re oKraist kon:
27 ka taceh ka akapet ake Herod re Pontios Pailat,
atabona talom re ebonson ya anYisreel na tonklane

- rokin ʔaka ambɔi a mu asam Yisos, ɔwɔ ma polo,
 28 ʔa yɔ ʔai o ʔai aʔa akata ka mu re amaselo ma
 29 mu e poñ boʔ ʔapañ ʔa yone. Ka ake, Pa, kali
 amabind ma nian: ma soñ ebɔi e mu ʔa fof arim
 30 ra mu ra kaminta ʔai, ma ma tanti akata ka mu
 ʔa yenkas; kama elomar re matai makabane ma
 yone ʔa rabomp ra anhes na ambɔi a mu asam
 31 Yisos. Ma na poñ ramne-e, pa borane ka oder
 ro na tonklane rokin; ka na ma la oNesmar
 oSam, ka na fof arim ra Kuru ra kaminta.
 32 Ka arunia ara lane ra ba amera nin: wuni kin
 o pa he fo raka o raka ra eyet yon eya o ba ra yi
 33 ron; na ʔanane kaba eyet be. Re ra afosa abana
 ansom na sere ʔaka akayokane ka anfi ka oMariki
 34 Yisos: ka abona abana na yi ka na be. Aʔa
 som-e, wuni o wuni kaʔon ka nian o pañ he raka:
 ana ba ʔor be talom eset na tila yi, na kara ekala
 35 ya eyet eya na tila, na boʔ yi ka aʔatak ʔa
 ansom: ka na yeras yi ka wuni o wuni moʔo
 wuni o wuni o pañ.
 36 Ka Yusufu, ɔwɔ ansom na bonʔ Barnabas, (ma
 a cepo ni, a pa ho, Wan ka mabefat,) uLifai, wuni
 37 ka antof a Saipros, o ba kor, k'o tila ki, o kara
 ankala, o boʔ ni ka aʔatak ʔa ansom.

ARABOMP 5.

1-11, *Akayor ka Ananaias re Safaira*; 12-16, *Ansom na yo mayos makabane mahati*; 17-32, *A bot ansom ro tinkane—Umaleika o kantia na*; 33-42, *Kameliel o man anSanhedrin taka ansom.*

- 1 Ka wuni lom ahes non Ananaias, re Safaira
- 2 orani kon na tila kafus, k'o bene akala lom taka kon konong, orani kon so o tara ci, k'o kara abem
- 3 lom k'o bot ni ka atatak ta ansom. Ka Piter o pa ho, Ananaias, to som Setani o la ammera a mu ta yemar oNesmar oSam, ma bene akala
- 4 lom na akor taka mun munong-e? Ma a ce ta tila ki, ka mu tah-o-i? kararan ka akatila ki, ka yi he ka anfoa a mu-i? To som ma nane atai ace ka ammera a mu-i? afan tah-o ma yemar
- 5 ma yemar Kuru. Ma Ananaias o tal asim ace-e, o fumpo k'o fi; ka ranes ra fumpar na be ana tal
- 6 ci. Ka anlanba ma yokane, na kump ko, ka na
- 7 ma wura ko na bene. Ka pa yi mo'o ma elokko esas kararan, ma orani kon o won, o tara he ata
- 8 yong. Ka Piter o fofar ko, o pa ho, Kane be ho mo'o mawunon man na tila akor-e? K'o lasi ho,
- 9 Anko, taka mo'o mawunon. Ka Piter o pa ka obero ho, Kon na ba alemrane rokin ta bos oNesmar ka Yehofa-e? kala, atatak ta ana mank owos ka mu ta yi ro rare, na ba kakera mu so.
- 10 Ka obero o fumpo akalemp kaci ka atatak ton, k'o fi: ka anlanba ma won na bap ko ufi, na kera
- 11 ko na mank ko rayer ka owos kon. Ka ranes rabana ra derar anbanane be re ka be ana tal amatai ame.

- 12 Ka amata ma añsom elomar ebati re matai
 makabane ma yone katon ka anfam; ka na yi be
 13 ra amera nin ka anbantani na Sulimana. Wuni
 o wuni ka anfam alom o minta be panthe na:
 14 kere na kolo na; ka a bar alane abati ka oMariki,
 15 sunia ta afam aruni o afam abom o; ha na wura
 amboma ka ason, na bot na ra tafant re ra
 ebento, kama pa yi akatas ka Piter anumpal non
 16 na bapar ukin ka nan. Ka runia ra atapet so ta
 batō Yerusalem ma tonkane rokin, na kara afam
 aboma, re ana ba akrifi alas: ka a ramar wuni o
 wuni.
 17 Ka ofode obana ma yokane, re na be ana yi re
 kon (na yi akabaut ka anSadduki) na la katut,
 18 ka na wop ansom, na bot na ro tinkane ka
 19 anfam. Ka umaleika ka oMariki ma kanti ata-
 20 rare ta otinkane ka akatatak, k'o wura na, o kane
 na ho, Ko nan, tama na fofane anfam ka anset
 21 na Kuru asim be ta anNesam ane. Ma na tal
 ace-e, na won ka anset na Kuru molo ma akasok,
 na taksa anfam. Ka ofode obana ma der, re ana
 yi re kon, na tonkla anSanhedrin rokin, re ambaki
 be na anwut na Yisreel, na som ka anset na
 22 otinkane kama a kara na. Ka eboi ana der na
 ce na bap ka otinkane; ka na kalane, na kane ci
 23 na pa ho, Anset atinkane sa bap ni a kanta fip,
 ambumar na tama ka atarare: ma sa kanti ni-e
 24 sa bap be wuni o wuni rokor. Ma orabomp ka
 anset na Kuru re antabomp na anfode na tal
 asim ace-e, pa sokane na hali ta rabomp ra nan,
 25 kace tara ata ma yi kararan kaci. Ka wuni o

- der o kanɛ na ho, Kɔli, anlanɓa ana na boɗ ro
 tinkanɛ-e, na yi ka anset na Kuru na ɗama na
 26 taksa anɗam. Ka okelɓa re ebɔi ma konɛ na
 kara na, pa yi be ra afosa; na nesa anɗam, tani
 27 na napas na masar. Ma na poɗ na kara, na ɗamar
 28 na rodi ka anSanhedrin. Ka ofode obana ma pa
 ro nan ho, Sa man nu kirin kirin ta ce taksa ka
 annes ane: kere kala, na poɗ lasara Yerusalem
 akataksa ka nu, na nane ta ren su amacir ma
 29 olanɓa owe. Ka Piter re ansom ma lasi na
 pa ho, Sa ba kawop arim ra Kuru pa tas ara ka
 30 aɗam. OKuru ka ankas a su konɔ yokas Yisos,
 31 owɔ na dif, kabak ko ra nanɗ. Konɔ Kuru o
 nata ka akata kon kadiɔ, ta yi uBai re uKisis ta
 son katupi re kalapar ka matai malas ka
 32 Yisreel. Sia sa yi esere taka amatai ame: re
 oNesmar oSam, owɔ Kuru o son ka ana wop
 arim ron.
 33 Nan ma na tal ace-e, ta bak na tabut, na
 34 nankanɛ ta dif na. Ka ukin ka anSanhedrin,
 uFarisi, anes non Kameliel, ukarmoko ka anton,
 owɔ aɗam be na kolo, o ɗama, o yamari ta boɗ
 35 anlanɓa rayer otan. K'o pa ro nan ho, Nian
 anɗam na Yisreel, boɗar nan emera taka anlanɓa
 36 ane, ata na yema yo na. Ko tai-e, akamota
 amarei ame Tudas o yokanɛ, o pa ho, Kon
 kononɛ wuni bana won; ka owɔ molo ma aɗam
 teme tanle na bepatne, ka a dif ko; re ana wop
 37 arim ron be, na sakane, na wur yai. Kararan ka
 olanɓa owe Yudas ka ro Kalili o yokanɛ ka
 amarei ama a balas ames ma aɗam, k'o linane

- afam ña ñañ kō: kōn sō o dinne; ka aña wop
 38 arim rōñ bē ña sakane. I kanē nu ka ake, Bape
 nañ añañba aña, nā cer ña: ko ñai-e, amañ aña
 talom amapant ame be afam ña ba ma-e, ma ña
 39 cia fu: kerē be Kuru kōñō ba ma-e, nā bali hē
 40 dim ña; tani a nank nu kayi a cim Kuru. Ka
 ña wop arim rōñ: ma ña poñ cela añsom rō ñañ-e,
 ña sap ña ña kanē ña kama ña ce fōf ka añnes ña
 41 Yisōs, ka ña cer ña ña kōñē. Ciañ ña yēfa rodi
 ka añSanhedrin, ña sel mabōñē ma a lom ña kayi
 42 amari ñañē malap ñaka añÑes. Ñañ arei o rei ka
 añset ña Kuru rē ka eset ē ñañ ña kali hē
 kākaxa rē kākawandi *afam* ñaka Yisōs *kay*i
 oKraist.

ARABOMP 6.

1-6, *A tit alañba tamat derañ ña mar añsom*; 7-15, *Stifen o tonk-
 anc afam.*

- 1 Amba ka amarei maci ma akabāt ka añkarandi
 ma kábarne barne-e, afoñē ña añYuda a kom ro
 Kris ña yokane ñaka añHibru, pakasife a painē
- 2 ambora a ñañ ka akayeras arei o rei. Ka anño-
 fat ñarañ ma cela arunia ra añkarandi rō ñañ, ña
 pa ho, Pa tesa hē ña ñañ kacei arim ra Kuru, sã
- 3 lenki etebal. Ciañ awont titas ñañ katoñ ka nu
 afam aruni tamat derañ a ba ñes afino, a la oÑes-
 mar rē kacemp, ñañ sã ma bot ka amapant ame.
- 4 Sia sã ña basar bo ra karamne, rē ra kacim. ka-
- 5 mende ka arim. Ka amapa ma tesa ka arunia

- bē : ka na titas Stifen wuni ula kalane re oNesmar
oSam, Filip, Prokoros, Naikenor, Taimon, Par-
6 minas, re Nikolas, utupilai ka ro Antiok : nan na
bot rodi ka añosom : ma na pon ramne, na ren na
amata ma nan.
- 7 Ka arim ra Kuru ra barne ; ka akabat ka
ankarandi ka barne hali hali ro Yerusalem ; ka
runia rabana ra anfode na wop akalane.
- 8 Ka Stifen o la abona re afosa, o yo matai maka-
9 bane mabana re elomar katon ka anfam. Ka
afam alom ana yi ka anset abanane na anLiber-
tin na anSairini na anAleksandri ; re ana ka
10 Sailisia re Esia, na balane Stifen. Ka na ce bali
tamane akacemp kon re oNesmar owō o ma fofa-
11 Ka na ten afam soī, ana pa hō, Sa tala kō fof sim
12 talas ta Musa, re Kuru. Ka na par anfam, ambaki,
re ankarmoko, na derar kō, na bat kō, ka na kera
13 kō ka anSanhedrin, na tamar abaki ayem, ana pa
hō, Olanba owe o cei he kafof sim talas taka oder
14 osam owe, re anton : sa tala kō o pa hō, fo Yisos
ka ro Nasaret owe o ta dim oder owe, o ta sinkar
15 amatanē ama Musa o yenta su. Ka na bē ana
yira ka anSanhedrin ma kali kō tan, na nank
ader ron ra balane der ra unaleika.

ARABOMP 7.

1-53, *Stifen o baki ka ofode obana* ; 54-60, *A lamvur ko masar a dif ko.*

- 1 Ka ofode obana o yif hō, Amatai amc yañ ma
yi-i ? Ka *Stifen* o pa hō,

- 2 Awont̄ r̄e akas, Su nan̄ ɛl̄ans, ɔKuru ka ayiki
 3 ɔ t̄orin̄e ka ɔkas ka su Ibrahim̄a, ma ɔ yi ro
 Mesopotemia, kam̄ota ɔ yira-ro Heran, k'ɔ pa r̄o
 non̄, h̄o, Wur ka ant̄of a mu, ma wur ka ant̄akom̄ a
 4 mu, ma der ka ant̄of aña i ba ka t̄ori mu. K'ɔ
 wur ka ant̄of ña an̄Kaldi, ɔ yira ro Heran : kaye-
 fa ri, ma ɔkas kon̄ ɔ fi-e, *Kuru* ɔ kara k̄o ka ant̄of
 5 añe, ro nia na yira ka ake : k'ɔ ce k̄o son̄ oyira
 ri, hali molo ma kana akat̄ak kon̄ ɔ soto h̄e : kere
 ɔ lahiri f̄o ɔ ba kas̄on̄ k̄o ni ken̄, r̄e an̄wut non̄
 6 karar̄an̄ kon̄, ma ɔ ce ta ba wan. Yan̄ Kuru ɔ
 pa, f̄o an̄wut non̄ ña ba kayi ra at̄of ac̄el, r̄e f̄o a
 ba kaw̄ona ña r̄a rat̄ar, a yo ña olas, t̄aren t̄eme
 7 tan̄le. Re ambona aña ma ba ña at̄ar i ci som̄pa
 ni, Kuru kon̄o pa : karar̄an̄ kaci ña t̄a wur, ña
 8 bato mi ka ɔder ɔwe. K'ɔ son̄ k̄o an̄lemran̄e ña
 akabiron̄ : ka *Ibrahim̄a* ɔ kom̄ Iṣaka, k'ɔ biron̄
ko ka an̄rei aña beka tam̄at resas ; ka Iṣaka ɔ
 kom̄ Yakuba, ka Yakuba ɔ kom̄ an̄kas t̄ofat̄ na-
 9 ran̄. Ka an̄kas ma t̄ut̄ Yusufu, ña tila k̄o ro
 10 Misra : kere Kuru ɔ yi r̄e kon̄, k'ɔ tafi k̄o ka
 atasom̄pan̄e t̄on̄ be, k'ɔ son̄ k̄o kam̄art̄ai r̄e ka-
 cemp rodi ka Ferauna bai ka ro Misra ; k'ɔ bot̄
 11 ko urabomp ka akaMisra r̄e an̄set non̄ be. Ka
 dor ra ma won̄ ka akaMisra r̄e Keneau be, ka-
 som̄pan̄e kabana : an̄kas a su ña soto h̄e ewont̄.
 12 Ma Yakuba ɔ t̄al f̄o tam̄ank t̄a yi ro Misra-e, ɔ
 13 som̄ an̄kas a su akat̄ot̄ok̄o. Ka akabeka mar̄an̄
 kia Yusufu ɔ t̄orin̄e ka an̄wont̄ non̄ ; ka a t̄ori
 14 Ferauna ambona ña Yusufu. Ka Yusufu ma som̄
 kac̄ela ɔkas kon̄ Yakuba, r̄e arakom̄ ron̄ be, aṣam̄

- 15 t̃aḅa t̃asas t̃ofat̃ t̃amat. Ka Yakuba ma tor ro
 16 Misra ; k'ō fi, kōn kōnōnē, rē aṅkas a su ; ka a
 kera ṅa ro Ṣikēm, a boṭ ṅa ka ampali aṅa Ibra-
 hima o wai t̃aka molo ma akala 'fera ka aṅwut
 17 ṅa Hemor, ro Ṣikēm. Ma aṅloko ṅa aṅlahiri ṅa
 ma fat̃, aṅa Kuru o poṅ t̃aṅ rim ka Ibrahim-e,
 18 aṅfām ṅa fui ṅa barne ro Misra, haṅ ubai ulom o
 19 yokane owo ce t̃ara Yusufu. Owe kono yona
 ambona a su masot, o yo aṅkas a su olas, o yo ṅa
 20 fita atalent̃ t̃a ṅaṅ kama ṅa ce kisi. Ka aṅlo
 ṅaci kia a kom Musa, k'ō yi uboti k̃ali ; ka a
 21 masar ko yof esas ro set ka okas kōn : ma a wura
 ko, wan bera ka Ferauna o basi ko, k'ō rusam ko
 22 t̃aka wan kōn. Ka a taksa Musa akacemp be ka
 aṅMisra ; k'ō ba afosa ka asim tōn rē amayos
 23 moṅ. Ma o fat̃ar kabak t̃aren t̃aḅa t̃araṅ-e, pa
 won ka ammera ṅoṅ t̃a kori aṅwont̃ ṅoṅ aṅwut
 24 ṅa Yisreel. K'ō nank a yona ukin k̃a ṅaṅ afosa,
 25 k'ō waiar oMisra : k'ō nane fo aṅwont̃ ṅoṅ ṅa t̃a
 t̃ara fo Kuru ka akata kōn o ma kisis ṅa ; kere
 26 ṅa t̃ara he ci. Ka aṅrei aṅa tand o der ro ṅaṅ o
 bap ṅa ṅa ḅal, k'ō yema yo ṅa ṅa kal mane, o pa
 ho, Paṅa, ṅia awont̃ ; koṅe ṅa ma yonane olas-e ?
 27 Ka kōn owo yo oṅaṅ olas ma tōn ko, o pa ho,
 Kane boṭ mu ubaka rē urok *epa* rokom ka su-e ?
 28 Ma yema dif mi, moḥo ma dif oMisra dis-i ?
 29 Ka Musa ma buke t̃aka ampa aṅe, k'ō sake uyira
 ka antof a Midian, ro o kom awut aruni ṅaraṅ.
 30 Ma t̃aren t̃aḅa t̃araṅ t̃a lasar-e, umaleika o ceṅar
 ro ṅoṅ ka aṅwula ṅa akaceṅ Sainai, r̃a nant̃ na
 31 mara ra akant. Ma Musa o nank ni-e, o kabane

- ka akanank kaci : ma o ma faɬar ɬa kali-e, rim ra
 32 Yehofa ra wur ri, ra pa ho, Minan oKuru ka
 ankas a mu, oKuru ka Ibrahim, ka Iɬaka, re ka
 Yakuba. Ka Musa ma yer, k'o ce minta kali.
 33 Ka Yehofa o pa ro non ho, Bus ekofa ka atatak
 ɬa mu : ata som-e, oɖer ro ma tama atof asam
 34 nan. Taɕencene i pon nank akasompane ka anfam
 a mi an yi ro Misra, i pon tal akalan ka nan, i
 pon tor ɬa kisis na : der ton, i ci som mu ro
 35 Misra. Musa oweowo na kasir, na pa ho, Kane
 bot mu ubaka re urok *epa-e* ? kon Kuru o som
 ɬa yi ubaka re ukisis yi akata ka omaleikaowo
 36 cenar ro non ka ankant. Olanba owe o kera na,
 ma o pon yo mayos makabane re elomar ro Misra,
 re ka akaban Kayim, re ka anwula taren ɬaba ɬa-
 37 ran. Musa kaci kon owe,owo pa ka anwut na
 Yiɬreel ho, Kuru o ɬa tamara nu unabi kaɬon ka
 38 anwont a nu, ubalane mi. Kon oweowo yi ka
 anbanane ro wula re omaleikaowo fofane ko ka
 akacen Sainai, re yi ankas a su :owo soto sim ɬa
 39 anesam ɬa son su :owo ankas a su na ce wop rim
 ron, na ton ko ho, na kalane ka emera e nan ro
 40 Misra, na pa ka Aruna ho, Bempama su turu ana
 ma tama su rodi : pe taka Musa owe,owo wura
 41 su ka antof a Misra-e, sa tara he ro o yi. Ka na
 bempa una ufet ka amarei maci, ka na kara sadka
 ka anron, na sel mabone ka amapant ma amata
 42 ma nan. Ka Kuru ma fale, o cer na bato anya-
 mana na akuru ; moho a bal ka akafa ka annabi,
 ho,

Na fata ro mi esem edifat re esadka

Taren ɬaɬa ɬaraɛ ro wula-i ? O set na Yis-
reel-i ?

- 43 Ka na ɬasi aɛɬom na Molok,
Re akos ka akuru Refan,
Eron eya na bempa ɬa biɛya na :
I ci kera nu ro Babilon lenken.
- 44 Aɛkas a su na ba aɛɬom na amasere ro wula,
moɬo owo fofane Musa o bot, kama o bempa ni
45 moɬo amol aɛa o nan̄k. Aɛe so aɛkas a su ka
amarei ma naɛ, na wona ni re Yoɬua ma na won
ɬa ba antof na aɬabona, aɬa Kuru o wura rodi ka
aser ɬa aɛkas a su, ha pa bek amarei ma Dauda ;
46 owo soto kamartai ka Kuru, k'o nemtene ɬa bem-
47 pa oyira ɬaka oKuru ka Yakuba. Kere Sulimana
48 kon̄o sala ko aset. Halisa Oboli Rakon Rakon
o yira he ra eset ebempana mata ; moɬo onabi o
pa, ho,
49 Akuru akama ka mi kan̄,
Ka antof na yi aɛɬet na aɬaɬak ɬa mi :
Yehofa o yif ho, Ko aset aɬaɬap naɛ na ma
sala mi-e ?
Talom ko der won yi ofotane o mi-e ?
- 50 Akata ka mi taho bempa eyet eye be-i ?
- 51 Nia ɬalim ɬakankrati re a ce biroɛ ra ɬabut re
elans, na ɬamane oNesmar oSam loko o loko :
52 moɬo aɛkas a nu na yo, yaɛ na yo. Unabi reke
ka annabi owo aɛkas a nu na ce sompa-e ? na
difat na aɛa ɬori ɬapan ɬaka akader ka oLompi :
53 ɬaka owo na pon̄ sake ka ake asond. ko re adif
ko, nia soto anton̄ moɬo amaleika na bot ni, ka
na ce ni wop.

54 Ma ña ɬal amatai ame-e, ɬa ɬak ña ɬabut, ka
 55 ña ñandane kɔ ɛsek. Kɔn akapon kɔ la ɔNes-
 mar ɔSam, ɔ lakte ka kuru ɬan, k'ɔ nanɔk aɔyiki
 56 ña Kuru, re Yisos ɔ ɬama ka andio ña Kuru, k'ɔ
 pa ho, Kala, i nanɔk akuru ka kante, re ɔWan ka
 57 wuni. ɔ ɬama ka andio ña Kurumasaba. Ka ñi
 weña rim lau, ña sunɬas elans e ñan, ka ña
 58 fumpar kɔ iwinañ; ña wura kɔ kapoto ka aka-
 pet, ka ña napas kɔ masar; ka aña sere ña
 botas asuma ɬa ñan ka atatak ɬa ulañba a
 59 bonɬ Sol. Ka ña napas Stifen masar, ɔ wura
 60 rim ɔ pa ho, Mariki Yisos, noi ofam ɔ mi. K'ɔ
 so ɬawu, ɔ wura rim lau, ɔ pa ho, Pa, ce bota ña
 atai ɬalas ace. Ma ɔ poñ pa ace, k'ɔ kɔ ro mare.
 Ka Sol ɔ ba rim rin re ñan ɬaka akadif kɔ.

ARABOMP 8.

1-3, *A sompa anKristan ro Yerusalem*; 4-8, *Filip ɔ bai kawandi ro Sameria*; 9-13, *Saimon okorosɔ ɔ fale ka Kuru*; 14-25, *ɬaka Saimon okorosɔ*; 26-40, *ɬaka uliopia*.

- 1 Ka pa yokane ka anrei ñaci kasompa kabana
 ɬaka anbañane ña yi ro Yerusalem; ka ña be ma
 sakane ka atabelan ɬa Yudia re Sameria, tambe
- 2 añsom. Ka afam aruni aña bato Kuru, ña manɔk
- 3 Stifen, ka ña bok kɔ kabok kabana. Ka Sol ɔ
 dim anbañane, ɔ wonas ra aset o set, ɔ liñs afam
 aruni re afam abom ɔ lankli ña ɬa bot ña ro
 tinkane.
- 4 Ciañ ñan aña a sak ña kɔ der o der kaɬamas
- 5 arim. Ka Filip ma tor ka akapet Sameria, ɔ tam-

- 6 as ro ñań oKraist. Ka asunia ma boťar emera
rokin ka amatai ama Filip o fof, ma ña ťal, re ma
7 ña ñank elomar eya o yo. Ko ťai-e, aťati ańa ba
akrifi alať ña wur ro ñań, ña sel eron ebana : a
8 yenkať aťati ańa ba makań re ańa ťatke. Ka
mabone mabana ma yi ka akapet kaci.
- 9 Ka wuni lom o yi ri ańes non Saimon, o la tu-
pas ka akapet, o yo ańfam ña Sameria ña kabane,
o kane ci fo kon konone wuni bana won : ro non
10 ña be ña boťar emera, kaťap alol o abana o, ña
pa ho, Olanba owe o yi ańfosa ña Kuru ańa a
11 bont Abana. Ka ña boťar ko emera, pakasife
owoni ton o ma yo ña kabane ka akatupas kon.
- 12 Kere ma ña lane Filip akabai kon kawandi ťaka
matai mafino ma arabai ra Kuru re ańnes ña
Yisos Kraist, a baptais ña, aťam aruni re aťam
13 abom. Saimon so kon konone o lane : ma a bap-
tais ko, o yi ras re Filip ; ma o ñank a yo elo-
mar re amatai makabane mabana-e, o kabane.
- 14 Ma ansom ańa yi ro Yerusalem ña ťal fo Same-
ria o poń malane arim ra Kuru-e, ña som ro
15 ñań Piter re Yon : ñań, ma ña ma der-e, ña ran-
ne ťaka ťa ñań, kama ña soto oNesmar oSam :
- 16 ko ťai-e, halisa o ta fumpar he ukin o kin ka ñań :
a poń ña baptais ho ka ańnes na oMariki Yisos.
- 17 Ka ña rei ña mata ma ñań, ka ña soto oNesmar
18 oSam. Ma Saimon o ñank fo ra kareń mata ma
ansom a soń oNesmar oSam-e, o yema soń ña aka-
19 la, o pa ho, Soń mi so ańfosa ańe kama pa yi wu-
ni o wuni owó i rei amata ma mi ťo soto oNes-
20 mar oSam. Ka Piter o pa ro non ho, Kańko

- an̄kala 'fera a mu n̄a dinne re mun̄on, ko tai-e,
 21 ma nane ta s̄ona amboya n̄a Kuru akala. Ma
 ba he abem ma ba he ani ka ampa ane : ko tai-e,
 ammera a mu n̄a yi he alompi rodi ka Kuru.
 22 Ciañ tupi taka olas o mu owe, nemtene Kuru,
 nanka a ta cera mu annane na ammera a mu.
 23 Ko tai-e, i nank fo ma yi ka an̄balbot aronkat re
 24 ka an̄lik n̄a małas. Ka Saimon ma laşi o pa ho,
 Nemtene nan̄ Kuru ta atami, kama tai o tai ata
 na pa ta ce derar mi.
 25 Ciañ nan̄ ma n̄a poñ baki re kaf̄of arim ra Ku-
 ru-e, n̄a kalane ro Yerusalem, n̄a tamas asim tafi-
 no ra taḅom taḅati ta an̄Sameria.
 26 Ka umaleika ka Kuru o f̄ofane Filip, o pa ho,
 Yokane, ma ko ma lomane andio ka aroñ ara wur
 27 ro Yerusalem ra ko ro Kesa : ra yi oḅeu. K'o
 ma yokane o kone : kala, ulañba ka ro Itiopia
 ukasi uba afosa bana rata ka Kandeki, ubai ube-
 ra ka an̄Itiopia, o der ro Yerusalem ta ramne ;
 28 ka akakal kon̄ o yira ka an̄kik non̄ o karan̄ aka-
 29 fa ka on̄abi Isaia. Ka oNesmar o pa ka Filip ho,
 30 Ko faṭar, ma bepatne ka an̄kik ane. Ka Filip
 ma buke o ko ro non̄, o tala ko o karan̄ akafa ka
 on̄abi Isaia, k'o yif ko ho, Ma tara ata ma karan̄-i ?
 31 K'o pa ho, To ma i ḅali-e, tambe wuni lom o tori
 mi-e ? K'o nemtene Filip ta bep o yira rayer
 32 kon̄. Asim ta amabal, ama o karan̄ mia me ho,
 A kota ko moh̄o kalome ta kadif ;
 Re moh̄o kalome kafet rodi ka ow̄o ma fon
 ko,
 Yan̄ o ce kanti akasan̄ kon̄ :

- 33 Ka akatorane kōn a wura kō ka akasompane
kōn :
AraKomra rōn kanē ma ri tōri-e ?
Ko tai-e, a nōi aṇesam nōn ka araru.
- 34 Ka okasi ma lasia Filip o pa hō, Omari mu, kanē
mi, ṭaka kanē onabi o fof ace-e ? ṭaka kōn kō-
35 nōnē-i, talom ṭaka wuni lom-i ? Ka Filip ma
kanti akasan kōn o ṭapar kaamabal ame, o kawandi
36 kō Yisos. Ma na ma kōnē ro rōn-e, na bek ra
37 mant malom ; ka okasi o pa hō, Kāli, mant ; ko
38 ma bent kabaptais mi-e ? K'o yamari ankik ṭa
ṭama soṇ : ka na naran ma tor ro mant, Filip re
39 okasi ; k'o baptais kō. Ma na wur ro mant-e,
oNesmar ka oMariki o cēmbi Filip ; ka okasi o ce
40 sō nan̄k kō, k'o kōnē kasel mabōnē. Ka a bap
Filip ro Asotos : o kōt kōt o ṭamas asim ṭafino
ṭa Kuru ka aṭapet be, hañ o bek ro Kaisaria.

ARABOMP 9.

1-9, *Yisos o cela Sol* ; 10-19, *A som Ananias ka Sol, k'o baptais kō* ; 20-22, *Sol o bai kawanti ra kaminta tai* ; 23-25, *An-Yuda na kō nan̄kanē ṭa dif Sol—A kisis kō ra kabalai* ; 26-30, *O kō ro Yerusalem—Ansom na som kō ro Tarsos* ; 31, *AnKristan na ba matofal* ; 32-35, *Piter o ram̄r Inias ka aṇes na Yisos* ; 36-43, *Piter o yokas Dorkas ka rafi rōn*.

- 1 Ka Sol ma nesam ras kabind re kadifat ṭaka aṇ-
2 karandi na oMariki, o kō ka ofode obana, o tolir
kō ereka ṭa kākō ro Damaskos ka eset ebananē,
kama be o fir wuni o wuni o yi ka aRōn, pa yi
afam aruni-i afam abom-i, o kara na asekat ro
3 Yerusalem. Ma o kō, ka pa yi o faṭar ro Damās-

- kos: amota maşembu ña benta ña baṭo ko ña
 4 yefa ka akuru : k'o fumpo ro tof, k'o tal arim ara
 pa ro ñon ho, Sol, Sol, Koñe ma ma sompa mi-e ?
 5 K'o laşi ho, Pa mun kane-e ? K'o laşi ho, Mine
 6 Yisoş owo ma ma sompa : yokane, won ro pet, a
 7 ta toři mu ata ma ba kayo. Añfam aña kot re
 kon ña tama ña ba he ta pa, ña tal arim, kere ña
 8 nan̄k he wuni. Ka Sol ma yokane ro tof, ma a
 kanti efor yon-e, o nan̄k he raka o raka ; ka ña
 9 wop ko kaṭa ña kera ko ro Damaskos. K'o ba
 marei masas o nan̄k he raka o di he o mun he.
 10 Añlo ñaci ukarandi ulom o yi ro Damaskos, o
 ba ñes Ananaias : ka oMariki o pa ro ñon ra
 11 anan̄k ho, Ananaias. K'o pa ho, Kali mi, Pa.
 Ka oMariki o pa ro ñon ho, Yokane, ma ko ka
 aroñ ara a bonṭ Toloñ, ma yifat ka anset ña Yu-
 das ṭaka wuni a bonṭ Sol, wuni ka ro Tarsos :
 12 kala o ramne, o poñ nan̄k ulañba a bonṭ ko Ana-
 naias owo ma won, o reñ ko amaṭa mon, kama
 13 o soto akakali kon. Ka Ananaias ma laşi ho,
 Pa, i poñ tal ka afañ abati ṭaka olañba owe, fo
 o yo malas maḃati ka anşam a mu ro Yerusalem :
 14 ano antabomp ña anfode ña soñ ko afoşa ṭa şek
 15 aña ramne be ka anşes a mu. Ka oMariki o pa
 ro ñon ho, Kone : o yi raka ratit ṭa atami, ṭa ke-
 ra anşes a mi rodi ka atabona ṭalom re abai, re an-
 16 wut ña Yisreel : i ba kaṭori ko maṭai maḃati ama
 17 o ba kaṭalne ṭa rabomp ra anşes a mi. Ka Ana-
 naias ma kone o won ka anset ; k'o reñ ko ama-
 ṭa mon, o pa ho, Wonṭ kɪ mi Sol, oMariki Yisoş
 owo ceñar mu ro roñ ara ma der-e, o som mi ka-

- ma ma soto akakali ka mu, re a la mu oNesmar
 18 oSam. Akalemp kaci yet moho erop e wur ka
 efor yon, k'o soto akakali kon; k'o yokane ka a
 baptais ko; k'o di k'o bak mader.
- 19 K'o ba marei malom re ankarandi ro Da-
 20 maskos. Re akalemp kaci ka eset ebanane o
 21 tamas Yisos, fo oWan ka Kuru konon. Ka
 afam be ana tala ko ma kabane, na pa ho, Owe
 kon tah o dim ana ramne ka annes ane ro Yeru-
 salem-i? k'o der an o taka atai taci, kama o kera
 22 na asekat rodi ka antabomp na anfode. Ka Sol
 o bar soto afosa, k'o yo anYuda ana yira ro
 Damaskos na kabane, akaibaiba bafat fo owe o yi
 oKraist.
- 23 Ma marei malai ma pon tas-e, anYuda na
 24 nan Kane ta dif ko: ka a tori Sol taka ansat a nan.
 Ka na bumar so atarare rayan o tatak o kama
 25 na dif ko: kere ankarandi non ma basi ko tatak,
 na bot ko ra kabalai, na sontosa ko antata.
- 26 Ma o pon bek ro Yerusalem-e, o yema pantne
 ka ankarandi: ka na be na nesa ko, kace lane
 27 fo o yi ukarandi. Ka Barnabas ma yoka ko o
 kara ko ka ansom, k'o loma na fo o pon nan k
 oMariki ro ron, re fo o pon ko fofane, re fo ro
 Damaskos o kawandi kaminta ka annes na
 28 Yisos. K'o yi re nan o won o wur ro Yerusalem,
 29 o minta kawandi ka annes na oMariki: k'o fof o
 balane anYuda a kom ro Kris; ka na tens ta dif
 30 ko. Ma anwont na tara ci-e, na kara ko ro
 Kaisaria, na som ko ro Tarsos.
- 31 Ka anbanane ro Yudia, ro Kalili, re ro Sameria

pa ɓaɓo ma ba matofal, emera e ɓaɓ e nafa; ka
 na koɗ ka aranes ra Yehofa, re ka amabefat ma
 oNesmar oSam, na barne.

- 32 Ka pa yone, ma Piter o koɗ koɗ ka ebap be-e,
 33 o der so ka ansam ana yira ro Lidda. Ria o bap
 wuni lom anes non Inias, konɗ fanta taren tamat
 34 resas; o ba makon. Ka Piter o pa ro non ho,
 Inias Yisos Kraist o ramar mu: yokane, ma
 35 ranane akafant ka mu. K'o yokane akalemp
 kaci. Ka na be ana yira ro Lidda re ro Seron na
 nanɗ ko ka na fale ka oMariki.
- 36 Anlo naci ukarandi ulom o yi ro Yoppa anes
 non Tabita, ana a cepo Dorkas: oya owe o la
 37 mayos mafino re kaboya tai aka o yo. Ka pa yi
 ka amarei maci, ratu ra wop ko, k'o fi: ma na
 pon ko buko, na bot ko ra akonko ka anset
 38 rokom. Ma akaLidda kafatar akaYoppa-e, anka-
 randi na tal fo Piter o yi ri, na som alamba naran
 ro non, kanemtene-ko, ho, Ce liinsa ta der ro su.
- 39 Ka Piter ma yokane o kone re nan. Ma o pon
 bek-e, na bepa ko ka anset rokom: ka ambora
 be na tama tama ko rayer na bok, na tori ko
 40 asuma re elopra cya o bempa, ma o yi ukali. Ka
 Piter ma wura na be, k'o so tawu, o ramne; k'o
 fale ka akabel, o pa ho, Tabita yokane. K'o
 41 kanti efor yon; ma o nanɗ Piter-e, o yira. K'o
 son oborko akata kon, o yoka ko; ma o pon cela
 42 ansam re ambora, o lanklia ko na ukali. Ka a
 tara ci ro Yoppa be pa ɓaɓo: ka abati na lane
 43 oMariki. Ka pa yi, o won yira marei mabati ro
 Yoppa re uSaimon ulom ukaranke.

ARABOMP 10.

1-8, *A som umaleika ka Kornilios*; 9-16, *Piter o nank manank*; 17-23, *A yamari Piter ta ko ka Kornilios*; 24-43, *Piter o ko ro Kaisaria*; 44-48, *ONesmar oSam o tor ka anfam, a baptais na.*

- 1 Ka wuni lom o yi ro Kaisaria, ahes non Kornilios, ukelfa ka keme kin ka akobali aka a bont
- 2 akobali ka anItali, ulanba ubato Kuru, o nesa Kuru re anset non be o son eboya ebati ka
- 3 anfam, o ramne Kuru loko o loko. O nank umaleika ka Kuru ra manank baran molo ma anloko ana beka tamat ruhanle na arasok, o won
- 4 ro non, o pa ho, Kornilios. Kon ma o kali ko-e, ranes ra wop ko o pa ho, Pa, ko yi ci-e? K'o pa ro non ho, Ataramne ta mu re eboya e mu e pon
- 5 nat ta yi matai manane rodi ka Kuru. Ka ake som afam ro Yoppa, na ko ban uSaimon ukin,
- 6 owo ba obantir Piter: o yiane ka uSaimon ulom
- 7 ukaranke, anset non na yi ro ban dayer. Ma omaleika owo fofane ko o pon kone-e, o cela eboi yon naran ana yi ro set, re ukurba ubato
- 8 Kuru ka ana ma lenki ko loko o loko; ma o pon na kane matai be-e, o som na ro Yoppa.
- 9 Ka akaninan, ma na yi ro ron, na fat akapet-e, Piter o bep ro set rakom ta ramne, molo ma
- 10 anloko ana beka tamat rukin: ka dor ra ban sa ko, k'o fela ra radi: kere ma na ma bempa ri-e,
- 11 mare ma wop ko; k'o nank akuru ka kante, ka raka ralom ra tor, ra balane kota karen kabana
- 12 kakotar ka ekon yanle, a tora ki ro tof: rokor kaci esem etatak tanle e tatap be re yet eworka

- 13 ya antof, re ebamp ya rokom. Ka rim ra der ro
 14 non, ra pa ho, Piter, yokane; fai ma som. Ka
 Piter o pa ho, Sako, Pa; i ta di he win raka ra
 15 ce sam talom rayifa. Ka rim ra der so ro non
 akabeka maran ra pa ho, Ara Kuru o pon bili ce
 16 ri saki ra ce sam. Ace ta yone masas: ka a
 nata akota ka akuru akalemp kaci.
- 17 Ma pa sokane Piter hali ka ammera non taka
 ammera na annank ana o pon nank-e, kala, anlanba
 ana Kornilios o som, na tama ro rare, na cela na
 18 yif be ho Saimon, owo a bont Piter ria o yiane.
 19 Ma Piter ma tamtamne taka annank-e, o Nesmar
 o pa ro non ho, Kali afam asas ma ten mu.
 20 Yokane, ma tor, ko re nan, ce sike: mine som
 21 na. Ka Piter ma tor ka anlanba, o pa ho, Kala,
 owo na ma tens-e, minan: ko tai tan na der-e?
 22 Ka na pa ho, Kornilios ukelfa ka keme kin wuni
 lomp unesa Kuru, uba nes abuni katon ka
 ambona na anYuda be, umaleika usam o man ko
 ta som ta atamu ta kako ro non ra set, ta tal sim
 23 ka akasan ka mu. K'o cela na na won o yia na.
 24 Ka Piter o yokane akaninan o kone re nan, ka
 anwon alom ro Yoppa na paia ko. Ka aka-
 ninan kia na won ro Kaisaria. Kornilios o kar
 na, o pon to cela antakom non re anyatki non
 25 afatane rokin. Ma Piter o won, Kornilios o
 bans ko, k'o fumpo ka atatak ton, o biya ko.
 26 Ka Piter ma pantni ko, o pa ho, Yokane tama;
 27 min miuane so min wuni. Ma o ma fofane ko o
 won, k'o bap afam abati na pon banane rokin:
 28 k'o pa ro nan ho, Nia uiane na tara fo pa lomp

- he taka uYuda ta kuluñne talom ta der ka wuni
 ka abona alom; ka Kuru o tori mi fo i ma bont
 29 he wuni o wuni uce sam talom uyifa: cia baci i
 der kace linsa, ma a som kacela mi. I yif ton to
 30 som na som ta atami-e? Ka Kornilios o pa ho,
 Marei manle ton ka anloko ane, i ramne ro mi
 ra set ka anloko atamat ruñanle; kala ulanba o
 tama mi rodi o ba elopra ebenta, k'o pa ho,
 31 Kornilios, a tal akaramne ka mu, re eboya e mu.
 32 Kuru o nane yi. Ciañ som ro Yoppa kacela mu
 Saimon, owō a bantir Piter; o yiane ka anset na
 33 Saimon okaranke, ro ban rayer. Ciañ i som lemp
 ro mu; ma pon yo ofino ma ma der. Ciañ ka
 ake sia be sa bapar anō ka akakali ka Kuru ta
 tal matai be ama Kuru o pon yamari mu.
 34 Ka Piter ma kanti akasan kon, o pa ho, Ka
 tacen i nank fo Kuru o kali he der ra wuni:
 35 ka abona o bona owō ma nesa ko o yo olompi,
 36 pa ta tesane ko ta aton. Arim ara o somar
 anwut na Yisrael, ra kawandi sim tafino taka
 37 matofal ka akata ka Yisos Kraist, (o yi Mariki ka
 be), ampa anan nia niane na tara ana a tamas ro
 Yudia be pa batō, katap ro Kalili, kararan ka
 38 akabaptisam aka Yon o tamas; taka Yisos ro
 Nasaret ma Kuru o ren ko oNesmar oSam re
 afosa: o kot kot kayo ofino, o yenkas afam be
 39 ana Setani ma sompa; Kuru o yi re kon. Siañ
 sa yi asere na amatai be ama o yo ka antof na
 anYuda, re ro Yerusalem; owō na so na dif, na
 40 bak ko ra nan. Konō Kuru o yokas ka airei
 ana beka masas, k'o yo ko o torine bafat, pa yi

- 41 he ka anfam be, pa yi bo ka esere ana Kuru o
 pon mota tit, na yi shan, sa di sa mun re kon ka-
 42 raran ka akayokane kon ka anfi. K'o yamari
 su ta tamar anfam, re ta sere fo kon yi ci owo
 43 Kuru o bot oRok *epa* ya ankali re anfi. Ta
 aton annabi be na sere, fo ta rabomp ra anes non
 wuni o wuni owo lane ko o ta soto kaca ko
 matai malas.
- 44 Ma Piter ma fof ras asin ace-e, oNesmar oSam
 45 o fumpar na be ana tal arim. Ka anan ana a
 biron ana lane ma kabane, na be ana paia Piter,
 ata sou-e, a kusar so amboya na oNesmar oSam
 46 ka atabona talom. Pakasife na tala na fof tant tace,
 47 na lelas Kuru. Ka Piter ma yif ho, Wuni o wuni
 o hali hina amant kace baptais ane ana pon soto
 48 oNesmar oSam moho shan-i? K'o yamari kama
 a baptais na ka annes na Yisos Kraist. Ka na
 nemtene ko ta yira *ri* marei malom.

ARABOMP 11.

1-18, *A bantir Piter ma o diane afam a ce biron*; 19-26, *A tamas asin tafino der abati—Barnabas re Sol na taksa afam ro Antiok*; 27-30, *Akabos o nabi taka dor rabuki—Ankarandi na somra eboya ka anwon ro Yudia*.

- 1 Ka ansom re anwon ana yi ro Yudia ma tal fo
 2 atabona talom so na pon malane arim ra Kuru. Ma
 Piter o bek ro Yerusalem-e, ana yi ka akabiron
 3 na bansar ko na pa ho, ma won ka afam aruni a
 4 ce biron, ma diane na. Ka Piter ma tap katori
 na *ampa* nin nin o pa ho, i yi ra karamne ro

- 5 Yoppa rā pet : rā mare i nānk anānk, raka ralom
 ra tor, ra balanē kota kārēn kābana kā kotar ka
 6 ēkon yanlē a tora ki kayēfa riana ; kā der rō mi :
 ma i rafar ki ēfor ē mi-e, i tamtamne, i nānk
 ešem etatak tanlē nā araru rē ešem ro kant o yet
 7 eworka o rē ebamp rokōm. Ka i tala sō rim ra
 8 pa rō mi hō, Piter yokanē ; fai mā sōm. Ka i pa
 hō, Yē tahō, Pa : raka ra ce sām talom rayifa ra
 9 ta wōn hē ka akasān ka mi win. Ka arim ra
 lašia mi akabeka marān kawur riana hō, Ara
 10 Kuru o poñ bili-e, ce ri saki ra ce sām. Ka a yō
 11 ace masas : ka a kal liñ yi bē ro riana. Kala,
 akalemp kaci afaṃ asas nā tana rodi ka anset
 aña ro sā yi, a som nā ro rō mi kayēfa ro Kai-
 12 saria. Ka oNesmar ma yamari mi ta kō rē nān,
 kace baske. Ka anwont tamat rukin sō nā paia
 13 mi ; ka sā wōn ka anset nā olañba : k'o kanē su
 fō o poñ nānk omaleika o tana ka anset non o
 pa hō, Som ro Yoppa, kākō bañ Saimon, owō a
 14 bont Piter ; o ta kanē mu sim ata ma kisis mu,
 15 munon rē anset a mu bē. Ma i tap kafōf-e,
 oNesmar oSām o fumpar nā, mohō ka siañ ka
 16 akatap. Ka i kal nanē arim ra oMariki ma o pa
 hō, Tacencene Yon o baptaisa mant ; kere a ba
 17 kabaptaisa nu oNesmar oSām. Ma Kuru o soñ
 rō nān aboya abalanē aña o soñ sō ka siañ, ma sā
 lanē oMariki Yisos Kraist-e, minān i hali nān ci-
 18 manē Kuru-i ? Ma nā tal amatai aine-e, nā tank,
 ka nā yikis Kuru, nā pa hō, Amba ka atabona
 talom sō Kuru o poñ soñ katupi ka anesam.
 19 Ciana aña sakane ta rabomp ra amone ama

- yokanē t̄aka Stifen, n̄a k̄ot ha k̄ak̄o ro Finisia, Saipros, rē Antiok-e, n̄a f̄of h̄e arim ka wuni o
- 20 wuni tambe ka aṅYuda bo. K̄erē alom n̄a yi ri k̄at̄on̄ k̄a n̄aṅ, aṣam aruni n̄a Saipros rē Kairini ; aṅe ma n̄a bek ro Antiok-e, n̄a f̄ofanē aṅKrik s̄o
- 21 n̄a t̄amaṣ oMariki Yis̄os. Ka ak̄ata ka oMariki k̄a yi rē n̄aṅ : ka *aṣam* aḅati aṅa lanē n̄a f̄alē ka
- 22 oMariki. Ka aṅbuṅ t̄aka t̄a n̄aṅ n̄a bek ka el̄ans ya aṅḅanane aṅa yi ro Yerusalem : ka n̄a som
- 23 Barnabas k̄ak̄o ha ro Antiok : k̄on, ma o bek, o poṅ n̄ank amboṅa n̄a Kuru-e, p̄a b̄onē k̄o ; k'ō maṅ n̄a b̄e, f̄o r̄a k̄aboṭar emera n̄a ma ḅapsa
- 24 oMariki : k̄on wuni fino w̄on̄, ula oNesmar oSam rē k̄alanē : ka a bar aṣam aḅati ro ka oMariki.
- 25 K'ō wur o k̄onē ro Tarsos t̄a t̄ens Sol : (26) ma o poṅ k̄o fir-e, o kara k̄o ro Antiok. Ka p̄a yi ha k̄aren kin k̄alolok n̄a paṅt̄ aṅḅanane r̄okin, n̄a t̄aksa aṣam aḅati ; ka p̄a yi ro Antiok a m̄ota b̄ont̄ aṅkarandi h̄o Akristan.
- 27 Aṅba ka amarei ame kia anabi n̄a tor ro Antiok
- 28 kayēfa ro Yerusalem. Ka ukin k̄a n̄aṅ aṅes ṅon̄ Akabos o t̄ama o t̄ori ka aṅfosa n̄a oNesmar f̄o dor rabaki ra ba k̄ayi ka araru b̄e : are ra ȳonē
- 29 ka amarei ma Kl̄odios. Ka aṅkarandi wuni o wuni m̄oh̄o aṅfosa ṅon̄ n̄a yi, n̄a boṭ ci ka emera e n̄aṅ t̄a somra k̄amar ro ka aṅw̄ont̄ aṅa yira ro Yudia :
- 30 aṭa n̄a s̄o n̄a ȳo n̄a somra ki ka ambaki ka amaṭa ma Barnabas rē Sol.

ARABOMP 12.

1-19, *Herod o dif Yemi—O bot Piter ro tinkane*; 20-23, *Ma afam na kolo Herod moho o yi Kuru-e, umaleika o yo ebilo na som ko, k'o fi*; 24-25, *Arim ra Kuru ra pantane—Barnabas re Sol na kerane Mark.*

- 1 Amba ka anlo naci kia Herod obai o nankine
- 2 amata mon ta sompa alom na anbanane. K'o
- 3 difa abato Yemi owont ka Yon. Ma o nank ci
- fo tabone anYuda-e, o bar so kabip Piter. Ka
- 4 pa yi amarei ma akabo ka pani ebit. Re ma o
- pon ko basi-e, o bot ko ro tinkane, k'o lankli ko
- ra aturba¹ esafa yanle ta bumar ko; o nane ta
- 5 wura ko ka anfam kararan ka akapaine. Cian a
- bene Piter ka otinkane: ka anbanane na basar
- 6 kanemtene Kuru ta aton. Ma Herod o yema
- wura ko-e, aralap raci Piter o dira katon ka
- aturba naran, usek torenta taran re abumar rodi
- 7 ka akarare na bumar otinkane. Kala, umaleika
- ka oMariki o tama rayer kon, ka amota ma benta
- ka ankonko: k'o banta Piter ka anfutal, o tami
- ko, o pa ho, Yokane lemp lemp. Ka atorenta
- 8 ma wur ka amata mon ta fumpo. Ka o maleika
- ma pa ro non ho, Sekatne, ma sekne ekofa e mu.
- K'o ma yo yai. K'o pa ro non ho, Lamne aruma
- 9 ra mu, ma tan mi. K'o ma wur o tan; o tara
- he fo tai tacen tan ata o maleika o yo, o nane fo
- 10 o nank anank. Ma na pon tas ambum atotoko
- re ambum ana beka yeran-e, na bek ka akarare
- ka efat aka kera ro pet; ka kantine ro nan: ka

¹ Afam nanle na yi ra asafa o safa.

- na wur, na kot na tas ron rin; akalemp kaci
 11 omaleika o cei ko o kone. Ma Piter o kal ka
 arabomp ron-e, o pa ho, Ka ake i tara tacencene
 fo oMariki o pon som omaleika kon k'o tafi mi ka
 12 akata ka Herod, re ka enane be ya anYuda. Ma
 o pon tamtamne, o der ka anset na Mariama
 okara ka Yonowo a bantir nes Mark; ro afam
 13 abati na tonklane rokin na ramne. Ma o bat ka
 akarare ka owonar-e, wahet bera o der ta kanti
 14 anes non Roda. Ma o tara arim ra Piter-e, taka
 mabone o kanti be akarare, o won bo o kane ci
 15 fo Piter o yi ka akarare rokan. Ka na pa ro non
 ho, Mun mamal. K'o basar kapa ci fo ya pa yi.
 16 Ka na pa ho, Omaleika kon won. Ka Piter o
 basar kabat: ma na pon kanti, na nank ko, na
 17 kabane. Ka kon ma tak takar na kata ta tank,
 o kane na ata oMariki o yo o wura ko ka otink-
 ane. K'o pa ho, Kane nan amatai ame ka
 18 Yemi re ka anwont. K'o ma wur, o kone der
 olom. Tete pa sok, kayatane kabana ka yi katon
 19 ka anturba, ta ata yone taka Piter. Ma Herod o
 tens ko, o ce ko fir-e, o benben ambumar, k'o
 yamari kama a difat na. K'o wur ro Yuda o ko
 ro Kaisaria, k'o yira ri.
 20 Ka pa bansane Herod taka ana yi ro Tair re
 Saidon: ka na ma der ro non ra amera nin, ma
 na pon saki Blastos amboi na obai uyatki ka
 nan-e, na tola mamane, ata som-e, antof a nan
 21 na soto yet edi ka antof na obai. Ka arei abot
 Herod o won suma ta arabai, k'o yira ka akawan
 22 ka rabai, o fofane na. Ka anfam ma sonko ho,

- 23 Arim ra Kuru rañ, rim ra wuni tahō. Akalemp kaci kia umaleika ka Yehofa o wañar kō, ma o ce soñ Kuru aňyiki: ka ebilo na som kō, k'o cerne añhesam.
- 24 Ka arim ra Kuru ra barne ra fui. (25) Ka Barnabās re Sol ma kalane kawur ro Yerusalem, ma na poñ bentis akamende ka ñañ-e, na bane Yon owo ba nes bantir Mark.

ARABOMP 13.

1-3, *A baski Sol re Barnabas ta amapant ma Kuru*; 4-12, *Ṭaka Ilmas oser*; 13-16, *Pol re aňon na bek ro Antiok ka Paisidia*; 17-43, *Pol o bair aňfam kawandi*; 44-52, *Añ Yuda na ba kañtu—Atabona ṭalom na malane arim.*

- 1 Ka anabi re akarmoko alom ma yi ka aňbañ-anē aña yi ro Antiok, Barnabas, re Simion owo a bont Naiker, Lukios ro Kairini, Maneen, owo
- 2 bakane Herod oTetrark re Sol. Ma na ma lenki oMariki, na wop asum-e, oÑesmar oSam o pa ho, Baskia mi Barnabas re Sol ṭaka amapant ama i
- 3 celana na. Amba, ma na poñ wopas aňsum na poñ ramne na poñ reñs na amata ma ñañ-e, na cer na na kone.
- 4 Ka ñañ, ma oÑesmar oSam o poñ som ña-e, na tor ro Silusia; ria na baka na kone ro
- 5 Saipros. Ma na yi ro Salamis, na ṭamas arim ra Kuru ka eset ebañane ya añYuda: na ba so Yon
- 6 ta lenki na. Ma na poñ rokinē aňyel be ha ro Pafos-e, na hap user ulom, unabi uyem, uYuda,
- 7 aňes ñon Bar-Yisq; o yi ka Serkiq Polos osan-

- tiki, wuni tara tai. Owe o ceta Barnabas re
 8 Sol, o tens ta tal arim ra Kuru. Ka Ilimas oser
 (ko tai-e, yañ a cepo añes non,) o tamane na, o
 tens ta lafti ammera na osantiki ka akalane.
 9 Kere Sol owo so a bont Pol, ma la oÑesmar
 10 oSam, o kali ko tan o pa ho, O munõ la eyañfa
 be re malas be, munõ wan ka Setani, ma yi
 uterane ka malompi be, ma cei he kalafti lafti
 11 ason talompi ta Yehofa-i? Amba ka ake akata
 ka Yehofa ka derar mu ma ta yi ufrit, ma ba he
 kanank aret ha lokõ lom. Akalemp kaci kia
 kabi re asum e derar ko; k'o kot kot o tens
 12 afam ta wop ko kata. Osantiki, ma o nank ata
 yone-e, o lane o kabane taka akataksa ka
 oMariki.
 13 Ka Pol re anfam non ma wur ro Pafos ra abil,
 ka na der ro Perka ka yi ro Pamfilia : ka Yon ma
 14 cei na o kalane ro Yerusalem. Nan ma na yefa
 ro Perka na bek ro Antiok ka yi ro Paisidia; na
 won ka anset abanane ka anrei asabbat, na yira
 15 yira. Kararan ka akapon karan anton re amabal
 ma annabi-e, antabomp na anset abanane na som
 ro nan ho, Wont a su, be ho na ba rim ra man
 taka anfam-e, fof nan.
 16 Ka Pol ma yokane, o tak takar na kata o
 17 pa ho, Nia anfam na Yisreel, re nia na nesa
 Kuru, su nan elans. OKuru ka anfam na Yisreel
 añe o tit ankas a su, k'o nata anfam ma na yi
 acik ka antof a Misra re ra kata ka fosa o wura
 18 na ri. K'o muyu amayos ma nan molõ ma taran
 19 tapa taran ro wula. Ma o pon dim tabona tamat

deran ka antof a Kenean-e, k'o son na antof a
 nan taka ken, molo ma taren teme tanle taba
 20 taran tofat: kararai ka amatai ame kia o son na
 21 arokas epa ha Samuel onabi. Kararai kaci kia
 na tola ubai: ka Kuru ma son na Sol owan ka
 Kis wuni ka ambonson na Benjamin molo ma
 22 taren taba taran. Ma o pon toha ko-e, o yoka
 Dauda ta yi ubai ka nan; taka owo so o sere ci,
 o pa ho, I bap Dauda owan ka Yesi kayi wuni ba
 ammera a mi, owo ma yo amaselo ma mi be.
 23 Kawur ka anwut na owuni owe Kuru o yoka ka
 24 anYisreel uKisis, Yisos, moho a tan rim; ma Yon
 o mota tamas ambaptisam na katupi ka anfam
 25 na Yisreel be-e, yenka akader *ka Yisos*. Ma Yon
 o ma yo akamende kon-e, o pa ho, To na nan fo
 minan i yi-e? i yi he *kon*. Kere ukin o der
 kararai ka mi, i bek he ta sali ekofa ya atatak
 26 ton. Wont a mi, wut na arakom ra Ibrahim, re
 ana nesa Kuru katon ka nu, ro ro su-an a som
 27 arim ra akafuti ake. Ko tai-e, nan ana yira ro
 Yerusalem, re anbaka a nan, ma na ce ko tara, re
 asim ta annabi ata a karan asabbat o sabbat-e, na
 28 lasar ci ra kanap ko. Hali ma na ce fir kasi kon ta
 29 fi, halisa na nemtene Pailat kama a dif ko. Ma na
 pon lasar amatai be ama a bal ta aton-e, na baki
 30 ko ka anhan, ka na bot ko ra apali. Ka Kuru
 31 ma yokas ko ka anfi: k'o torine marei malai ka
 ana der re kon ro Yerusalem kayefa Kalili, na yi
 32 abaki non ka anfam. Sia sa tamar nu asim
 33 tafino ta anlahiri ata a tan ankas a su, fo Kuru o
 pon lasar ni ka anwut a su, ka akakal yokas

- Yisos; moḥo a ḅal ci so ka anlen aña beka yeran,
 ho, Owan ka mi munon, i pon kom mu tenon.
- 34 Re ṭaka ma o yokas ko kaṭon ka anfi, ṭaka kaḅe
 so kalane ra kaṭei, o pa yan ho, i ci son nu *eboya*
- 35 esam etacen ya Dauda. Pakasife o pa so ra *alen*
 alom, ho, Ma ba he kason oSam ka mu o nan
- 36 kaṭei. Ata som-e, Dauda ma o pon yo amasele
 ma Kuru ka anloko non-e o ko ro mare, ka a bot
- 37 ko ka ankas non, k'o nan kaṭei: kere kon owo
- 38 Kuru o pon yokas o nan he kaṭei. Cian, tara
 ci nan wont a su, fo ka akata ka owuni owe a
- 39 tamar nu kalapar ka matai malas: re ra kata kon
 wuni o wuni owo lane o soto mamari ta amatai
- be, ata a ce nu bali son mamari ka anton na
- 40 Musa. Cian botne nan, tani ata annabi na pa,
 ta derar nu, ho,
- 41 Kala, nia ansaisai, kabane nan, dinne nan;
 Ko tai-e, i yo apant ka amarei ma nu,
 Apant ana na ce bali lane ron o ron, be wuni
 o kane nu ni.
- 42 Ma na wur-e, na nemtene kama a fofane na so
- 43 asim ace ka ansabbat ana ma tand. Ma anban-
 ane na sakane-e, aYuda re atupilai abati na tan
- Pol re Barnabas: nan na fofane na, na tonto na
 ta basar ka ambona na Kuru.
- 44 Ka ansabbat atand pa bun yi akapet be ka
- 45 tonklane rokin ta tal arim ra Kuru. Kere ma
 anYuda na nan asunia-e, katut ka la na, ka na
- 46 pensa asim ata Pol o pa, na fof olas. Ka Pol re
 Barnabas na fof kaminta tai, na pa ho, Omari
 nan, fo a mota fof arim ra Kuru ka nian. Kere

- ma na bolane ri na nane ho na bek he ta soto
 47 ahesam atabana-e, kala, sa fale ka atabona talom.
 Ko tai-e, yan Yehofa o pon su yamari ho,
 I pon bot mu kayi amota taka atabona talom,
 Kama ma yi taka kafuti ha ka otalne wa
 araru.
- 48 Ma atabona talom ta tal ace-e, pa bone na, ka na
 yikis arim ra Kuru : nan ana a bot ta soto ahesam
 49 atabana na lane. Ka arim ra Yehofa ra bantane
 50 ka antof naci be. Ka anYuda ma par anham
 abom abato Kuru asemble, re antabomp na aka-
 pet, na fak kasompa taka Pol re Barnabas, ka
 51 na wura na ka atabelan ta nan. Ka na konkon-
 ar na akabof ka atatak ta nan, ka na der ro
 52 Iakoniom. Ka ankarandi na la mabone re oNes-
 mar oSam.

ARABOMP 14.

1-7, *A sompa Pol re Barnabas ro Iakoniom* ; 8-18, *Pol o ramar ulatke ro Litra* ; 19-28, *A lamar Pol masar ro Litra*—*A bot abaki ra abanane o abanane*—*Pol re Barnabas na kalane ro Antioch.*

- 1 Ka pa yi ro Iakoniom, Pol re Barnabas na won
 iwinan ka anset abanane na anYuda, na fof yan,
 som arunia rabana ra anYuda re ra anKrik na
- 2 lane. Kere anYuda ana ce lane na par emera ya
 atabona talom, na lasar emera e nan taka anwont.
- 3 Cian na won ri, na fof kaminta taka oMariki,
 owowon tamasere taka arim ra ambona non, re o

- yo elomar re matai makabane ma yone ka amata
 4 ma nan. Ka arunia ra akapet ra baske; alom
 5 na yi ka anhap na anYuda, alom ka aansom. Ma
 atabona talom re anYuda re antabomp a nan na ba
 6 amera nin ta sambos na, re ta napas na masar-e,
 na tara ci, ka na buker ka atapet ta Laikeonia,
 7 Listra re Darbi re ka antof ana batore: ka na
 tamas asim tafino ri.
- 8 Ro Listra wuni lom o yi ri uboma ka atatak
 ton, ubeba kabi akakom ko, o ta kot he win.
 9 Owe o tala Pol ma o fof: k'o kali ko tan, ma Pol
 10 o nank fo o ba kalane ta soto kayenk mader-e, o
 pa lau ho, Yokane ma tama tolon ka atatak ta
 11 mu. K'o pai o kot. Ma asunia ta nank ata Pol
 o yo-e, na nata asim ta nan, ka atant ta Laike-
 onia ho, Aturu na tor anosu ka arabalane ra
 12 afam. Ka na bont Barnabas Yupiter; re Pol
 Markuri, ata som-e, kon ma tama kadi ka akafof.
- 13 Ka ofode ka Yupiter owo ba aset rodi ka akapet
 ma kara etura re eneo e maleni ka atarare, kon re
 14 asunia. Ma aansom, Barnabas re Pol, na tal taka
 ci-e, na pimas asuma ta nan, na wur lemp rokan,
 na pirinne ka arunia katon, na pa lau ho, Paia,
 15 kone na ma yo amatai ame-e? Sia so sa yi afam
 mohonian, sa kara nu sim tafino, kama na cei
 amatai mayai ame, na fale ka Kuru okali owo
 16 bempa akuru, antof, akaban, re ara yi ri be: owo
 cer atabona be ta kot ka ason ta nan ka elokoe
 17 pon tas. Kere o cei he na kapan tamasere ta
 aton, ma o yo ofino, o son nu tom kayefa ka
 kuru, re elokoe e komas obati, o lasar emera e nu

- 18 ewont re mabone. Asim ta nan ace ta bun tamro
asunia kace wura sadka ro nan.
- 19 Ka aYuda alom na wur ro Antiok re Iakoniom
na der ri, ma na par asunia, na napas Pol masar,
na lin na wura ko ka akapet na nane fo o pon fi.
- 20 Ma ankarandi na rap ko-e, o yokane, o won ro pet:
ka anrei atand o wur ri re Barnabas na ko ro
- 21 Darbi. Ma na pon tamas asim tafino ka akapet
kaci, na pon saki *afam* abati akarandi-e, na kalane
- 22 ro Listra, re ro Iakoniom, re ro Antiok, na baksar
emera ya ankarandi, na mans na ta basar ka
akalane, na kane na so fo sa yi ta won ka arabai
- 23 ra Kuru ra tasompane talai. Ma na pon titsa na
abaki ra abanane o abanane, na pon ramne re ka-
wopas asum, na mankar na ka oMariki, owo na pon
- 24 lane. Ka na rokin Paisidia, na der ro Pamfilia.
- 25 Ma na pon fof arim ro Perka-e, na tor ro Attelia;
26 ria na baka ra bil na kone ro Antiok, ro a
mankar na ambona na Kuru taka amapant ama
- 27 na yo. Ma na bek, na pon tonkla anbanane
rokin-e, na lomsa na amatai be ama Kuru o yo
ka amata ma nan, re fo o pon kantia atabona
- 28 talom karare ka kalane. Ka na bora kawon ka
ankarandi.

ARABOMP 15.

- 1-5, *Atonka taka akabiron*; 6-11, *Ansom re ambaki na nankane
taka ci*; 12-21, *A lom ala pon yone katon ka atabona talom*;
22-35, *Ansom na som areka ka anbanane ro Antiok*; 36-41, *Abal
katon ka Barnabas re Pol*.
- 1 Ka afam ma der kayefa Yudia na taksa aniwont
ho, Na bali be kisi tambe a biroñ nu moho ama-

- 2 ɬane ma Musa. Ma Pol re Bainabas na ba maputane mabana re atonka re nan-e, *anwont* na bak fo Pol re Barnabas re anan alom na yi ta ko ro Yerusalem ka ansom re ambaki taka
- 3 ampa ane. Cia baci nan ma anbanane na paia na otan ro ron-e, na rokinge Finisia re Sameria, na tori akasake ka emera ya atabona talom : ka
- 4 na yo anwont be na ba mabone mabana. Ma na bek ro Yerusalem-e, anbanane, ansom, re ambaki na malane na; ka na lomās amatai be, ama
- 5 Kuru o yo ka amata ma nan. Ka alom na akahant ka anFarisi ana lane ma yokane, na pa ho, A yi ton ta kabiron na, re ta man na ta wop anton na Musa.
- 6 Ka ansom re ambaki ma tonklane rokin ta
- 7 kali kali ampa ane. Ma atonka alai na won ri-e, Piter o yokane, o pa ro nan ho, Wont a mi, na tara owoni fo Kuru o tit katon ka nu kama ka akasan ka mi atabona talom na ba katat amapa ma
- 8 asim tafino, na lane. Ka Kuru owotara ammera, o son na tamasere, o son na oNesmar oSam,
- 9 mohot o son su; k'o ce bot ohaske katon ka su re
- 10 nan, o fetar emera e nan ra kalane. Cia ton kone na ma memar Kuru-e, kone na bot kanir ka atalim ta ankarandi, aka ankas a su re sian
- 11 sa ce bali hanne-e? Kere sa lane fo sa ta kisi ta rabomp ra akabona ka oMariki Yisos mohot na so.
- 12 Ka arunia be ra tank; na su elans ka Barnabas re Pol ma lomās elomar re amatai makabane eya Kuru o yo ka amata ma nan katon ka ata-

- 13 bona ɬalom. Kɛraraŋ ka ma na poŋ ɬank, kia
Yemi o laɕi o pa ho,
- 14 Wont a mi sua mi naŋ elans: Simion o poŋ
lomɛs fo Kuru o moɬa ɬori nainei non ka aɬabona
ɬalom, ɬa wura kaɬon ka naŋ aɬam ɬaka aŋes non.
- 15 Ka ace ɬa yi cin ka asim ɬa annabi; moho a
bal ho,
- 16 Kɛraraŋ ka amaɬai ame i ci kal der,
I ci kal ɬamar aŋhom na Dauda, aŋa fumpo,
I ci kal ɬamar elasa waci,
I ci ɬamar ni:
- 17 Kama aŋɬam aŋa cia na tens Yehofa,
Re aɬabona ɬalom be ka aŋa a bont aŋnes a mi,
- 18 Yehofa o ɬori amaɬai ame be kabi ka akaɬap
ka araru, konɔ pa.
- 19 ɬaka ci annane a mi na yi, fo sa ce sompa na aŋa
20 wur ka aɬabona ɬalom na fale ka Kuru; sa somar
na ho rim, kama na nene eyet eyifa ya eroŋ, ka
21 kaɬap, ka eɕem etokar ebolo, re ka macir. Ko tai-
e, Musa kabi tapan o ba ra kapet o kapet naŋ aŋa
ma ɬamas ko, ma na karaŋ amaɬal mon ka eset
eɬaŋane asabbat o sabbat.
- 22 Anlo naci kia pa nansa ofino ka ansom re ambaki
yi aŋbaŋane be, ɬa titas aɬam aruni kaɬon ka naŋ
ɬa kasom na ro Antiok yi Pol re Barnabas; na yi
Yudas owo a bont Barsabbas, re Sailas, aɬabomp
- 23 na aŋwont: ka na som areka ka amaɬa ma naŋ,
na pa ho, Ansom re aŋwont abaki na somra ekori
ka aŋwont aŋa yi ka aɬabona ɬalom ro Antiok, ro
- 24 Siria, re ro Sailisia: ɬaka ma sa poŋ ɬal fo alom
aŋa wur ro su na kira nu ra sin, na lafti emera e

25 nu ; aña sã ce sõi ayamari o yamari-e ; pa nansa
 su ofino, ma sã ba amera nin ta titas afam aruni
 ta som na ro nu yi Barnabas re Pol anasu abotar,
 26 afam aña sond enesam e nan ta annes na oMariki
 27 ka su Yisos Kraist. Cian sã som Yudas re Sailas,
 na nane so na ta tori nu amatai maci ka atasã
 28 ta nan. Ko tai-e, oNesmar oSam o nank ci ofino,
 siañ so, ta ce reñ nu kote o kote pa tas amatai
 29 mamari ame ; fo na nene osem osadka ta eron,
 ka macir, ka usem udif katokar ambolo, re ra
 karap ; be na sobine ka ame-e, pa ta yi nu ofino.
 Mam piar nan.

30 Ka nan, ma na cer na na der ro Antiok ; ma
 na poñ tonkla arunia rokin-e, na lanklia na
 31 anreka. Ma na poñ karan ni, pa bone na taka
 32 amabefat. Yudas re Sailas ma na nane na yi
 anabi-e, na mañ anwont sim talai, na baksar na.
 33 Ma na poñ ri won, anwont na cer na ofofal ta ko
 35 ro nan aña som na. Ka Pol re Barnabas na yira
 ro Antiok, na taksa re na tamas arim ra oMariki
 re afam abati so.

36 Kararan ka marei malom Pol o pa ka Barna-
 bas ho, ta sã kalãr ka ake sã rakar rakar an-
 wont ra kapet o kapet ro sã tamas arim ra
 37 oMariki, sã kali ma na yi-e. Ka Barnabas o
 38 nane ta bane so Yon, owõ a bont Mark. Kere
 Pol o nauk be ci kayi ofino ta bane ko owõ poñ
 bape na ro Pamfilia, o ce ko so re nan ka ama-
 39 pant. Ka abal aban na yokane, ha na sakane
 ukin ka ulom, ka Barnabas ma bane Mark, k'o
 40 baka ra bil o kone, kararan ka anwont kamankar

41 kō ka ambona na oMariki. K'o rokinge Siria re
Sailisia, o baksar ebanane.

ARABOMP 16.

1-5, *Pol o biron Timoti* ; 6-10, *A bent Pol kafof ro Esia—A cela ko
tafasi ro Makidonia* ; 11-15, *Ro Filippai Kuru o kanti ammera na
Lidia* ; 16-18, *Pol o wura ukristi ulas ka wahet bera* ; 19-34, *A bof
Pol re Sailas ro tinkane—A kisis obumar* ; 35-40, *Anbaka na
nesa ta rabomp ra Pol re Sailas*.

- 1 Ka Pol ma der so ro Darbi re ro Listra : kala,
ukarandi ulom o yi ri, anes non Timoti, owan uruni
ka uYuda ubera, owo lane ; ka okas kon o yi
- 2 uKrik. Anwont ana yi ro Listra re ro Iakoniom
- 3 na sere ofino ta aton. Kon Pol o yema ta paia
ko ; k'o hasi ko o biron ko ta rabomp ra anYuda
ana yi ka atabelan taci : ko tai-e, na be na tara fo
- 4 okas kon uKrik won. Ma na ma ko ambias a
nan, na tasas atapet-e, na lanklia na amabaka
kama a wop ma, amaansom re ambaki ana yi
- 5 ro Yerusalem na pon bak. Yan ebanane e soto
kabakar ra kalane, ka akabat ka nan kabarne
arei o rei.
- 6 Ka na rokinge antof a Frikia re Kaletia, ma
oNesmar oSam o pon bent na ta fof arim ro
- 7 Esia ; ma na pon bek malomane Misia-e, na
memar ta ko ro Baitinia, ka oNesmar ka Yisos o
- 8 ce na ci cera ; ka na tas Misia, na tor ro Troas
- 9 Ka anank na derar Pol tataak ; Ulanha ka ro
Makidonia o tama, o nemtene ko, o pa ho, Fasi ro
- 10 Makidonia, ma mar su. Ma o pon nank annank-e,

lemp sa ten ron ta ko ro Makidonia, sa nane fo Kuru o cela su ta tamas asim tafino ro nan.

- 11 Ma sa baka ra bil ro Troas sa ko tolon ha sa bek ro Samotreki-e, re ka anrei atand ro Niapolis ;
- 12 kayefa ri sa ko ro Filippai, ka yi kapet ka Makidonia, akatotoko ka antof, kapet ka sumbuya
- 13 kan. Sa yira marei malom ka akapet ake. Ka anrei asabbat sa wur rokan rayer ka rabon, ro sa nane fo der oramne o yi ; ria sa yira, sa fofane
- 14 ambera ana hanane rokin. Ka ubera ulom anes non Lidia, utila tota taparpal, uka akapet Taiataira wuni ow o bi nya Kuru, o tala su : Kuru o kanti amera non, kama o botar amera taka amatai ama
- 15 Pol o fof. Ma a pon ko baptais, re anfam na anset non-e, o nemtene su, o pa ho, be ho na nane fo i yi taceñ ka oMariki-e, won nan ka anset a mi, na yiane. K'o fosar su.
- 16 Ka pa yi, ma sa ma ko ka oder oramne-e, wahet bera ulom o ba ukrifi katupas o hanane su, ow la sotona amariki non maka nya malai ka akatupas
- 17 kon. Owe o tan Pol re sian kasel aron, o pa ho, Anfam ane na yi eboi ya oKuru oBoli rokom be,
- 18 ana ma tamar nu aron ra akakisi. Ace cia o yo marei malai. Pol-an ma pa keta ko ra mera-e, o fale o pa ka okrifi ho, I yamari mu ka annes na Yisos Kraist wur ka owahet bera. K'o wur ka anloko naci.
- 19 Ma amariki non na nank fo ansabu na amakanya ma nan na kone-e, na bat Pol re Sailas,
- 20 na liñs na ka oder otila rodi ka antabomp, ma na pon kara na ka anrok epa-e, na pa ho, Anfam ane

- 21 aYuda nan, na sompa akapet ka su hali, na tamas
matane ama sa ce mar malane, sa ce mar wop, ma
22 sia sa yi aRom. Ka arunia ma yokar na: ka
anrok epa ma pimas asuma ta nan, na yamari ta
23 sapa na tasete. Ma na pon sap na olai-e, na
24 bot na ro tinkane, na yamari obumar ta bene na
obakar: kon ma a yamari ko yan-e, o bot na ro
tinkane rokor, k'o tand atatak ta nan obakar.
25 Molo ma akaren daton Pol re Sailas na ramne na
26 lensir Kuru, ka antaranka na sua na elans; ka
kaborane kabana ka antof ka yi masembu, han
otama wa anset a matinkane o yinkane: akalemp
kaci atarare be ta kante; re atorenta ta wuni o
27 wuni ta sale. Ma a tami obumar, o nank atarare
ta otinkane ta kante-e, o tali anbato non, o yema
28 difne, o nane fo antaranka na pon tonk. Ka Pol
o nata rim o pa ho, Ce yone oban: sia be sa yi
29 re. K'o ceta taka emota, o piriinne ri, ma kayar
30 kawop ko-e, o bapsa rodi ka Pol re Sailas, k'o
wura na rokan, o pa ho, Pana, to ma i yo i kisi-e?
31 Ka na pa ho, Lane ka oMariki Yisos, ma ta kisi,
32 munon re arakomra ra mu. Ka na fofane ko
33 arim ra oMariki, re ana yi ro non ra set be. K'o
basi na ka anloko na atatak o yakas na atasam;
34 akalemp kaci kia a baptais ko re anon senk. K'o
kera na ro non ra set, o bot yet edi rodi ka nan,
ka pa yi ko yasyas re arakomra ron be, ma o pon
lane Kuru.
35 Ma pa pon sok-e, anrok epa na som eboi e nan,
36 na pa ho, Cer anfam anan na kone. Ka obumar
o kane asim ka Pol ho, Anrok epa na som ta cer

- nu nax koxe : cian wur nan toñ koxe nan otofal.
 37 Ka Pol o pa ro nan ho, Na poñ su sap bafat, kaxe
 su ta nap, afam ana yi aRom, na poñ bot su ro
 tinkane ; ka ake, na yema wura su soi-i ? ye tahō ;
 38 ta na nane na der wura su. Ka eboi ma kane
 anrok epa asim ace : ka na nesa ma na tal fo na
 39 yi aRom ; ka na ma der nemtene na ; ma na poñ
 40 na wura-e, na nemtene na ta wur ka akapet. Ka
 na ma wur ro tinkane na won ka anset na Lidia :
 ma na poñ nank anwont-e, na befat na, ka na
 koxe.

ARABOMP 17.

1-9, *Pol o bai kawandi ro Tessalonaika* ; 10-15, *A sompa afam ro Biriā* ; 16-34, *Pol o tori anAtin oKuru tacen*.

- 1 Ma na poñ tas Amfipolis re Apollonia, na der
 ro Tessalonaika, ro aset abanane na anYuda na
- 2 yi : ka Pol moxo amatanē mon ma yi, o won ro
- 3 nan, o fofane na amabal esabbat esas, o yerki o
 tamax fo oKraist o yi ta sompane, o yi ta yokane ka
 anfi ; re fo Yisox owe i tamar nu, oKraist konon.
- 4 Ka alom katon ka nan na lane na bapsa Pol re
 Sailas ; re runia rabana ra anKrik abato Kuru, re
- 5 anfam abom atabomp atan tahō. AnYuda alom
 ma katut ka derar na-e, na basi alaiha ayaiyai
 na oder otola, ka na tonkla kobali, na fak maonkta
 ro pet ; na tura anset na Yeson, re na ten ta kara
- 6 na ka anfam. Ma na ce na fir-e, na liis Yeson
 re awont alom rodi ka anbaka na akapet, na weina

- 7 hō, Añe ña poñ lafti araru, ña der anō sō ; aña
 Yeson o yia : añe be ña yō mapeskiane ka eton
 ya Kaisar, ña pa hō, ubai ulom o yi, *kono yi*
 8 Yisos. Ka ña kira arunia re añbaka ña akapet,
 9 ma ña tal amatai ame. Ma ña poñ soto maseke
 ka Yeson re añlom-e, ña cer ña ña kone.
- 10 Akalemp kaci kia añwont ña som Pol re Sailas
 akatatak ro Biria : ñañ ma ña bek ri ña won ka
 11 anset abañane ña añYuda. Amba añe ña ba emera
 'fera a tasi aña yi ro Tessalonaika ra kamalane
 arim ra emera šelo, ña beñbeñ amabal arei o rei, be
 12 pa yi fō amatai ame ma yi yañ. Ciañ abati kañon
 ka ñañ ña lane ; afam abom aKrik sō ayola, re
 13 alañba, atan tahō. Ma añYuda ro Tessalonaika
 ña tara fō Pol o tam sō arim ra Kuru ro Biria-e,
 14 ña der ri sō, ña par ña kira asunia. Akalemp
 kaci kia añwont ña som Pol ta kō ha ro bañ : ka
 15 Sailas re Timoti ña cia ri. Ñañ aña paia Pol ma
 kara kō ha ro Atin : ma ña soto ayamari taka
 Sailas re Timoti, kama ña cimone ña der rō non-e,
 ña kalane.
- 16 Amba ma Pol ma kar ña ro Atin-e, amera non
 17 ña kirane kō, ma o nank akapet ka la eron. K'o
 fofane añYuda re añfam aña bap kō ka oder otila
 18 arei o rei. Ka afam acempi alom sō ña añEpi-
 kuri re añStoik ña balane kō. Ka alom ña pa
 hō, To wuni telma owe o yema pa-e? alom *na pa hō*,
 o yi mohō wuni tamas akrifi acel : pakasife o tamas
 19 Yisos re akayokane ka rafi. Ka ña ma wop kō,
 ña bepa kō ka añAreopekos, ña pa hō, Sa bali
 tara ma antaksa afu añe ña yi, aña ma fofi?

- 20 Ko tai-e, ma kara matai macel malom ka elans e
su : cian sa yema tara to amatai ame ma yi.
- 21 (Amba anAtin be re ancik ana yira ri na ba he
tai ta yo, tambe ta kapa talom katat tai tafu.)
- 22 Ka Pol ma tama ka anAreopekos raton, o pa
ho, Nia afam aruni na Atin, i nank fo na yi afam
- 23 ana wopas edina. Ata som-e, ma i ma tasas, i
kali eyet e nu eramne-e, ka i bap abese ro a bal ho,
TA KURU OWO SA CE TARA. Cian kon owo na
- 24 ramne kace ko tara-e, konon i tamar nu. OKuru
owo bempa araru re koko be e yi ri, kon o yi
Mariki ka akuru re antof, o ce yira ra eset eram-
- 25 ne eya a bempa mata; pa yi he a batona ko
mata, moho o yema raka o raka, ma kon konone
- 26 o son ka be kakali, kanesam, re mayet be; k'o
bempa ka wuni kin abona o bona na afam ta
yira yira ka ader ra antof be, ma a pon botasa na
- 27 eloko, re atanankra ta oyira o nan; kama na
tens Kuru, nanka be na bons, na ta fir ko, kota o
- 28 yi su ofaci wuni o wuni : ko tai-e, ka kon sa nesam
sa borane, sa yi; moho ampuli a nu lom na pon
- 29 pa ho, Sia so sa yi rakomra ron. Amba ma sa yi
rakomra ra Kuru-e, sa mar he nane fo araKuru
ra balane abono, talom akala f'era, talom asar,
- 30 eya wuni o pat ra kacemp. Cian eloko ya kace
tara Kuru o paisa yi efor; ka ake, o yamari afam
- 31 kama na be na tupi der o der. Pakasife o pon
bot arei, ka ni o ma rok epa ya araru ra malompi,
ka owuni owo o pon ci bot; taka ci o pon son
asabu ka afam be ma o pon yokas ko ka anfi.
- 32 Amba ma na tal taka akayokane ka anfi-e,

alom ña sel ; ka alom ña pa ho, Sa ba so kasua
 33 mu elans taka ace. Ka Pol ma wur katon ka
 34 ñañ. Ka afam aruni alom ña bapsa ko, ña lane :
 Daionisios oAreopekos o yi ukin ka ñañ, re
 wuni bom añes non Damaris yi afam alom re
 ñañ.

ARABOMP 18.

1-4, *Pol o ko ro Korint* ; 5-11, *Kuru o tonto Pol ra manank* ;
 12-17, *A pantir Pol rodi ka Kallio* ; 18-23, *Pol o ko ro Efesos*,
ro Kaisaria, ro Antiok, k'o rokinge Kaleti re Frikia ; 24-28,
Taka Apollos ro Efesos re ro Akaia.

- 1 Kararan ka amatai ame kia Pol o wur ro Atin,
- 2 o der ro Korint. K'o bap uYuda ulom añes
 non Akwila, o yi ka ambona na Pontos, pa ta
 won he kabi o yefa ro Itali, re orani kon Priskilla,
 pakasife Klodios o pon yamari anYuda be ta wur
- 3 ro Rom : k'o der ro ñañ ; ma o ba mapant min
re ñañ-e, k'o yiane ro ñañ, ka ña yo mapant ; ata
 som-e, amapant ma ñañ. ma yi ta bempa ebom.
- 4 K'o fofane aYuda re aKrik o tonto ña ka anset
 abanane asabbat o sabbat.
- 5 Ma Sailas re Timoti na bek kayefa ro Makido-
 nia-e, arim ra bukti Pol ta baki ka anYuda fo
- 6 Yisos oKraist konon. Ma ña tamane ko ña
 tuntne Kuru-e, o won elopra yon, o pa ro ñañ ho,
 Macir ma nu ma rensa ka atabomp ta nu ; min
- 7 barai : katap ka ake i kone ka atabona talom.
 K'o yefa ri o kone, k'o won ka anset ña wuni lom
 añes non Taitos Yostos, wuni owo biuya Kuru,

- 8 anset non na heptane anset abanane. Ka Kris-
pos obaka ka anset abanane o lane oMariki re
akabor kon be ; re anKorint abati ma na tal na
9 lane, ka a baptais na. Ka oMariki o pa ka Pol
10 akatatak ra manank, ho, Ce nesa, fof bo, ce tank :
i yi re munon, wuni o wuni o ba he katura mu ta
yo mu oban : ata som-e, i ba afam abati ka aka-
11 pet ake. K'o yira ri karen kin re yof tamat
rukin, o taksa arim ra Kuru katon ka nan.
12 Ma Kallio o yi santiki ka ro Akaia-e, anYuda
na yokar Pol ra amera nin, ka na kara ko rodi ka
13 akawan ka akarok epa, na pa ho, Olanba owe o
14 tonto afam ta biya Kuru opeskiane anton. Ma
Pol o yema nani akasan kon-e, Kallio o pa ka
anYuda, ho, Be ho tacencene na yi nan tai takan-
a talom ayos alas kassas, O nia Yuda-e, pa ta lomp-
15 ar mi nan ta muyu sua nu elans : kere be pa
yi e yi epa taka sim taka mes, re taka anton a nu,
kaliene nan taka ci ; i yema he yi urok epa ya
16 amatai ame. K'o bal na ka akawan ka akarok
17 epa. Ka na be ma bat Sostenes, orabomp ka anset
abanane, na sapat ko rodi ka akawan ka akarok
epa. Ka Kallio ton ta ce ri yi taka amatai ame.
18 Kararan kaci ma Pol o pon won ri marei ma-
bati, o lemne anwont, k'o baka ra bil ta ko ro
Siria, yi kon Priskilla re Akwila ; ma o pon bak-
as anfon non ro Kenkri : ata som-e, o sekarne.
19 Ka na der ro Efisos, k'o cei na ri : ka kon konone
20 ma won ka anset abanane o fofane anYuda. Ma
21 na nemtene ko ta yira ras-e, o selo he ; ma o lem-
ne na o pa ho, I ci kal der so ro nu, be Kuru o

- 22 selo-e, k'o wur ro Efisos ra bil. Ma o pon so ro Kaisaria-e, o ko kori anbanane, k'o kone ro
- 23 Antiok. Ma o won ri marei malom-e, k'o yefari, o kot kot atatof ta Kaletia re Frikia nin nin o baksar baksar ankarandi be.
- 24 Ka uYuda ulom o der ro Efisos o ba nes Apollos, a kom ko ro Aleksandria, wuni tara ra
- 25 san, k'o yi utana taka amabal. Owe konon a pon taksa aron da oMariki; ma afela aban na wop amera non-e, o fof o taksa obotne amatai taka Yisos, o tara ho ambaptisam na Yon: k'o tap
- 26 minta fof ka anset abanane. Ma Priskilla re Akwila na tala ko-e, na basi ko ro nan, na yerkia
- 27 ko aron da Kuru tarap. Ma o yema fasi ro Akaia, anwont na tontok ko na balar ankarandi ta malane ko: re ma o pon lane ta rabomp ra a
- 28 bona: ata som-e, o weskia anYuda ra afosa bana bafat, o tori ka amabal fo Yisos oKraist konon.

ARABOMP 19.

1-7, *A son oNesmar oSam ka ankarandi ro Efisos*; 8-20, *Pol o taksa ka anskul na Tairannos*; 21-22, *Pol o som Timoti re Irastos ro Makidonia*; 23-41, *Dimitrios o fak matotok ro Efisos*.

- 1 Ka pa yi ma Apollos o yi ro Korint-e, Pol o pon tas antof ana yi ka kameron o der ro Efisos,
- 2 k'o bap akarandi alom: o pa ro nan ho, Na soto oNesmar oSam ma na lane-i? Ka na lasia ko ho, De, sa ta tal he, be pa yi oNesmar oSam o yi.
- 3 K'o pa ho, Ko abaptisam nan a baptaisa nu-e?
- 4 Ka na pa ho, Ka ambaptisam na Yon. Ka Pol

- o pa ho, Yon o baptaisa ambaptisam na akatupi,
 o pa ka anfam fo na yi ta lane owo der kararan
 5 kon, Yisos konon. Ma na tal ace-e, na yo a
 6 baptais na ka annes na oMariki Yisos. Ma Pol
 o pon ren na amata mon-e, kia oNesmar oSam o
 7 derar na ; ka na fof tant, na nabi. Na be na yi
 molo ma afam tofat naran.
- 8 Ka Pol o won ka anset abanane, o minta fof
 molo ma yof esas, kafofane katonto na taka ama-
 9 tai ma arabai ra Kuru. Kere ma alom na yi abol
 nane na ce wop tai, na fof olas taka aRon rodi ka
 arunia-e, o yefa ro nan, k'o baski ankarandi, o
 10 fofane na arei o rei ka anskul na Tairannos. Ka
 ace ta yi molo ma taren taran : ha na be ana
 yira ro Esia na tal arim ra oMariki aYuda-i a-
 11 Krik-i. Ka Kuru o yo mayos-mabana ka amata
 12 ma Pol : han a wura ka amader mon ebasa re ese-
 lenke a kera yi ka amboma, atatu ta bape na re
 13 ankrifi alas na wur. Ka aYuda akot kot alom
 so, ana ma wura akrifi ra kabin, na basiane ta
 bontas annes na oMariki Yisos ka ana ba ankrifi
 alas, na pa ho, Ka anfosa na Yisos owo Pol ma
 14 tamas-e, i yamari nu wur nan. Ka awut aruni
 tamat deran na Skifa uYuda, ufode urabomp ma
 15 yi ri, ana yo ace. Ka okrifi olas ma lasi o pa ro
 nan ho, I tara Yisos, i tara so Pol ; nian kanen na
 16 yi-e ? Ka owuni owo ba okrifi olas ma fumpar
 na, k'o cim na na naran, k'o tam na, ha na wur
 17 ka anset naci na buke acin na ba tasam. Ka
 anYuda re anKrik be ana yira ro Efisos na tara
 ace ; ka ranes ra wop na be, ka a yikis annes na

- 18 oMariki Yisos. Afam abati so ana pon lane na
 19 der, na bitane, na lomas amayos ma nan. Re
 afam ana yo ramen na yi he atan, na kara atafa
 ta nan rokin, na toi ci ro der ka anfam be kadi:
 ka na lomas amolo maci, na fir ni ebem ya akala
 20 'fera ewul taba taran tofat. Yan arim ra oMari-
 ki ra barne obana ra soto katam.
- 21 Ma amatai ame ma tas-e, Pol o nane ka
 amera non, fo be o pon kot kot ro Makidonia re
 Akaia-e, ta ko ro Yerusalem, o pa ho, Kararan
 22 ka akabek ka mi ri, i ba kanank Rom. Ma o
 pon som naran na ana ma lenki ko ro Makidonia,
 Timoti re Irastos, kon konone o yira ras ro
 Esia.
- 23 Anlo naci kia mabonkta mabana ma yokane
 24 taka aRon. Ko tai-e, wuni lom anes non
 Dimitrios, ukabi ka akala 'fera owo ma bempa
 eset elol ekala 'fera ya Daiana, pa yi he mapant
 25 malol ama o kara ka anfam atol; ana o tonkla
 rokin, re anfam na amapant min maci, o pa ho,
 Paña, na tara fo ka amapant ame sa soto enanla
 26 e su. Ka na nank na tal fo pa yi he ro Efisos
 son, pa bun bek ro Esia be, Pol owe o pon tonto
 o lafti afam abati, kapa ho, turu tahō ana a
 27 bempama mata: pa yi he bo amapant ma su son ma
 won ra malap; pa yi so fo anset na akuru kabera
 kabana Daiana ma sake yai re fo a ba katora ko
 ka anyiki non, owo Esia be re araru ma biña.
 28 Ma na tal ace-e, na lasane maban na sel eron, na
 29 pa ho, Daiana ka anEfisos ubana. Ka akapeť
 kala mabonkta: ka na ma bonte iwinañ na won

- ka antiatar, ka akapon bip Kaios re Aristarkos
 30 aMakidon, akotane na Pol. Ma Pol o yema won
 katon ka anfam-e, ankarandi na cera he ko ci.
 31 Re atabomp alom so na Esia, na yi ayatki non,
 na som ro non, na nemtene ko kama o ce minta
 32 won ka antiatar. Cian alom na wena ace alom
 atan : ko tai-e, anbanane asokane ; abati na tara
 33 he ata som na tonklane rokin. Ka na wura
 Aleksandar katon ka arunia, anYuda na ton ko
 rodi. Ka Aleksandar o kapane o yema fofane
 34 anfam. Ma na tara fo uYuda won-e, na be na
 wena rim molo ma eloko yeran ho, Daiana ka
 35 anEfisos ubana. Ma ohal ka akape o pon toflas
 arunia-e, o pa ho, Nia alamba na Efisos, ko wuni
 won yi ci owo ce tara fo akape ka anEfisos
 ka bumar anset na Daiana obana-e, re anron ana
 36 fumpo kayefa ka Yupitar-e? Cian ma na ce
 bali penša amatai ame-e, na mar tofla, na ce yo
 37 tai o tai baibaiyan. Ko tai-e, anlanba ane na kara
 na yi he alukas yet ya eset ya turu, na yi he afof
 38 olas okuru ka su kabera. Cian be Dimitrios, re
 anfam atol yi re kon, na ba apa taka wuni o
 wuni-e, ebare e kanti, re asantiki na yi ri : ta
 39 na bantirane. Kere be na yif tai o tai taka matai
 40 malom-e, a ta bak ci ka anbanane amari. Ata
 som-e, tacencene a bali bantir su taka atotok tenon
 ma na ce mar yi : taka ni sa bali he kat kere
 41 taka maonkta ame. Ma o pon pa ace-e, o cer
 anbanane na kone.

ARABOMP 20.

1-6, *Pol o ko ro Makidonia, Akaia, re Troas* ; 7-12, *Pol o yokas Yutikos ka rafi* ; 13-16, *Pol re anon na bek ro Mailitos* ; 17-35, *Pol o yamari ambaki na Efesos ro Mailitos* ; 36-38, *Pol o lemne na ra karamne*.

- 1 Kàraraṅ ka amaḅonkta kà poṅ, ma Pol o poṅ som kaçela aṅkarandi o maṅ na-e, o lemne na,
- 2 k'o yefa ri ṭaka ko ro Makidonia. Ma o poṅ kōt kōt ebelaṅ yaci, o maṅ na olai-e, o der ro Kris.
- 3 Ma o ba ri yof esas, aṅYuda na ṣeka ko yaṅfa, ma o nane ṭa baka ra bil ṭa kākō ro Siria-e,
- 4 amera ṅoṅ na ṭama ṭa kalār ro Makidonia. Ka Sopetaṛ ro Biria owan ka Pirros ma paia ko kabek Esia ; re ka aṅTessalonaika, Aristarkos yi Sikondos ; re Kaios ro Darbi yi Timoti ; ka
- 5 aṅEsia, Tikikos re Trofimos. Aṅe na poṅ ṭama
- 6 kaḁi, na kar su ro Troas. Ka sa yefa ro Filippai ra bil kàraraṅ ka amarei ma ṭabo ṭapaṅi ebīt, sa bek ro ṅaṅ ro Troas ra marei ṭamat ; ria sa ṭama marei ṭamat deṛaṅ.
- 7 Ka aṅrei aṭoṭokō na aṅwik, ma sa tonklane rokin ṭa ṣimaṭ ṭabo-e, Pol o foṣane na, o nane ṭa yefa ri ka aṅrei aṭand ; k'o basar akafō koṅ ha
- 8 kàren daṭoṅ. Ka emota e yi elai ka aṅkonko
- 9 rokōm, ro sa tonklane rokin. Ka wahet runi ulom aṅes ṅoṅ Yutikos o yira ka aṅwindo, o woṅ ra mare mabana ; ma Pol ma won foṣ halisa, *Yutikos* o yi ra mare-e, o rantme ka antek aṅa beka esas,
- 10 ka a ḅasi ko ufi. Ka Pol ma tor, o fumpar ko k'o mamplane ko, o pa ho, ce na kirane, aṅesam

11 non nā yi kō. Ma o poñ bep, o şimat atabo, o
 12 di, o fofane nā owoni, ha pa sok-e, k'o kone. Ka
 nā ma kara owahet runi ukali, amabefat ma nan
 ma yi he matan.

13 Sian-i, ma sa tama kadi ta kō ro bil-e, sa baka
 taka kō ro Assos, sa nane ta bak Pol ri : ko tai-e,
 yañ o poñ ci bot, kon konone o nane ta tan aron
 14 da han. Ma o bap su ro Assos-e, sa bak kō, ka sa
 15 der ro Mitiline. Ma sa wur ri-e, sa der ka anrei
 atand sa bek ro Semos ; ka anrei atand sa bek ro
 16 Mailitos. Ata som-e, Pol o poñ ci bot ta tas
 Efisos, kama o ce ba kawon ro Esia ; ko tai-e, o
 cimone be o tana nan bek ro Yerusalem ka anrei
 a Pentikost.

17 Ma Pol o yi Mailitos o som ro Efisos ta cela
 18 ambaki nā anhanane. Ma nā bek rō non-e, o pa
 rō nan hō, Nia niane nā tara fō kabi anrei atotoko
 ana i won ro Esia, amatanē ma mi ma i yi rō nu
 19 elokō be, i bato oMariki yi amera torane be, yi
 mantar, re rā matai ma kasompane ama beñane
 20 mi ka eyanfa ya anYuda : ma i ce kalar rā
 21 katamas tai o tai ma nafa nu, i taksa nu ro hafat,
 re ra aset o set, i tamas ka aYuda re aKrik
 katupi ka Kuru, re kalanē ka oMariki ka su Yisos
 22 Kraist. Ka ake, kala, i kō min sek rā mera ro
 Yerusalem, kace tara amatai ama ba kabēñane
 23 mi ri : tambe fō oNesmar oSam o sere ta atami
 rā kapet o kapet, o kanē hō napol re tasompane
 24 e ta kar mi. Kere annesam a mi nā yi he mi
 raka o raka, mohō molō mabaki ta atami, kama i
 banti anbakane a mi, re amapant ama oMariki

- Yisos o son mi, ta sere taka asim tafino ta
 25 ambona na Kuru. Kala ka ake, i tara fo nia be,
 katon ka ana i kot kot katamas arabai-e, na ba
 26 he kanank ader ra mi so. Cian i kane nu tenon,
 27 fo min pani tai ka amacir ma afam be. Ko tai-e,
 i kala he kamut ra katamar nu amaselq ma Kuru
 28 be. Botarne nan amera, re taka akuti be, katon
 ka ana oNesmar oSam o pon bot nu atabomp ta
 wontar anbanane na Kuru, ana o bania amacir
 29 mon. I tara fo kararan ka akakone ka mi tatolu
 taban na ta won katon ka nu, ma ce bainei taka
 30 akuti; re katon ka nia niane afam aruni na ta
 yokane, ma fof matai makana ta linane ankarandi.
 31 Cian bumne nan, na kal nane fo molo ma taren
 tases i cei he kaman wuni o wuni tatak-i, rayan-i
 32 yi mantar. Ka ake i lankli nu ka Kuru re ka
 arim ra ambona non, ra tana tamar nu, re ta son
 33 nu aken katon ka na be ana a samas. I fela he
 akala 'fera, abono, talom ra ralopra ka wuni o
 34 wuni. Nia niane na tara fo amata ame ma pon
 sotona mi ara i yema, re ta nan so ana yi ro mi.
 35 Ka amatai be i son nu amol, fo nia so ra kayo
 mapant na yi ta mar anrakat, re ta kal nane asim ta
 oMariki Yisos, ma kon konone o pa ho, Aruba na
 wop kason pa tas kasoto.
 36 Ma Pol o pa yan-e, k'o so tawu, o ramne re na be.
 37 Ka na be na bok kabok kabana, na fumpar Pol ro
 38 lim, na mumal ko, inei na wop na ojeti taka arim
 ara o pa, fo na ba he kanank ader ron so. Ka na
 paia ko ha ro bil.

ARABOMP 21.

1-6, *Pol o bek ro Tair*; 7-14, *A bali he bent Pol ra kqko ro Yerusalem*; 15-16, *O ko ro Yerusalem*; 17-26, *Anwont ro Yerusalem na son Pol ayamari*; 27-40, *Atoatok abana taka Pol*.

- 1 Ka pa yi kararān ka ma sa sakane ro nan, sa poñ bakas-e, sa der ka kor tolon ro Kos, re ka anrei atand ro Rods, ria sa yefa sa der ro Patara :
- 2 re ma sa bap ri abil na yema fasi ro Finisia-e, sa
- 3 baka ka sa kone. Ma sa poñ nan Saipros-e, sa cei ni ka ammero, sa ko ro Siria, ka sa baka ro Tair: ko tai-e, ri ambil na ba kabaki akote.
- 4 Ma sa poñ bap ankarandi-e, sa yi ri marei tamat derān : ka ane na pa ka Pol ka akata ka oNesmar
- 5 ho, O ma bot he katak ro Yerusalem. Ka pa yi ma amarei ma poñ-e, sa kone ambias a su ; ka na be yi arani re awut, ma paia su ro ron, ha sa wur
- 6 ro pet : ka sa so tawu ro ban dayer, sa ramne, sa lemne na ; ka sa ko baka ro bil, ka nan ma kalane.
- 7 Re ma sa talne ambias kawur ro Tair-e, sa der ro Tolimeis ; ka sa kori anwont, ka sa yi ro nan
- 8 arei nin. Ka aninan sa wur ri sa der ro Kaisaria : ka sa won ka anset na Filip otamas asim tafino, o yi ukin ka antamat derān, sa yira ro non.
- 9 Amba olanba owe o ba awut abera afane nanle,
- 10 ana ma nabi. Ma sa yira ri marei malai-e, unabi ulom o yefa ro Yudia, anes non Akabos, o der.
- 11 K'o der ro su, o basi anteben na Pol, o sek atatak ton re amata mon, o pa ho, ONesmar oSam o pa ho, Yan anYuda ro Yerusalem ma

- sek owan duni owo ba anteben ahe, na ta lankli
 12 ko ka amata ma atabona talom. Ma sa tal ama-
 tai ame-e, shan re nan ana yi ka oder kaci sa
 13 nemtene ko kama o ce ko ro Yerusalem. Ka Pol
 ma lasi, o pa ho, Kone na ma bok na ma rantas
 akabut ka mi-e? I pon pai pa yi he ta kasek
 14 mi ho, pa yi so ta kafi ta annes na oMariki Yisos.
 Re ma sa ce ko bali kali-e, sa cei sa pa ho, Ta
 amaselo ma oMariki ma yone.
 15 Kararan ka amarei ame-e, kia sa basi akote ka
 16 su, sa ko ro Yerusalem. Ka akarandi alom na
 ro Kaisaria ma paia su, na karane Neson ka ro
 Saipros, ukarandi ukur, ka owo sa yi ta yiane.
 17 Ma sa pon bek ro Yerusalem-e, anwont na
 18 malane su mabone. Ka anrei ana tand Pol o
 won re shan ka Yemi; ka ambaki be na bapar ri.
 19 Ma Pol o pon na kori-e, o lomasa na amatai min
 min ama Kuru o pon yo katon ka atabona talom ka
 20 amata mon. Nan ma na tal ci-e, na yikis Kuru;
 ka na pa ro non ho, Wont ka su, ma nank ma
 aYuda ewul ewul na lane; na be na ba amera ta
 21 wop anton: a pon kane na taka atamu, fo ma
 taksa anYuda be ana yi katon ka atabona talom
 ta cei Musa, ma kane na kama na ce biron anwut
 22 a nan, na ce tanane amatahe. Cian to pa yi-e?
 23 tacecene na ta tal fo ma pon der. Cian yo ace
 ata sa kane mu ho: Sa ba afam aruni nanle ana
 24 sekarne; basi ahe, ma fetarne ro nan, ma rama
 na, kama na fonas atabonp ta nan: afam be na
 ta tara fo taceh ta yi he ka amatai ama a kane
 na taka tamu; fo mun munone so ma kot

- 25 olompi kawop anton. Kere taka atabona talom
ata lane sa bal, sa bak ci fo na ba he kabon esadka
ya eron, yi macir yi esem edif katokar ebolo, re
- 26 karap. Ka Pol ma basi anfam aruni, ka anrei
atand o biline re nan, k'o won ka anset na Kuru,
o tori akalasar ka amarei ma akabiline, han a fat
asadka taka wuni o wuni ka nan.
- 27 Ma amarei tamat deran ma yema pon-e, an Yuda
ana yefa ro Esia, ma na nank ko ka anset na
- 28 Kuru-e, na par arunia be, ka na wop ko, na nata
rim na pa ho, Afam aruni na Yisreel, mar su
nan: Olanba konon 'we, owon taksa afam be der o
der *matari malas* taka anton, re oder owe: pa tas
ri o wona so aKrik ka anset na Kuru, k'o pon
- 29 yifas oder osam owe. Ata som-e, na nanka ko
tapan Trofimos oEfisos anon pet, owon na nane fo
- 30 Pol konon wona ko ka anset na Kuru. Ka akapet
be kabontane, ka anfam na tonklane rokin: ka
na bat Pol, na lin na wura ko ka anset na Kuru:
- 31 akalemp kaci a kanta atarare. Ma na ma tens ta
dif ko-e, a kane okelfa ototoko ka akobali, fo
- 32 atotok abana na yi ro Yerusalem. Akalemp kaci
kia o basi akurba re akelfa ka keme kin, k'o torar
na: nan, ma na nank okelfa ototoko re ankurba-e,
- 33 na cei akasapat Pol. Ka okelfa ototoko ma fatar,
o bat ko o yamari kama a tand ko torenta taran;
- 34 k'o yifat ho, Ko wuni won-e, re Ko o yo-e? Ka
alom katon ka arunia na wena tai cin, alom tai
talom: ma o ce bali tara atacen ta rabomp ra
mahonkta-e, o yamari kama a kara ko ro raaka.
- 35 Re ma o bek ro bepar-e, pa yi fo ankurba na

- 36 kera k_o t_a rabomp ra akarihañ ka añfam ; ko t_{ai}-e, akabat ka añfam ña t_añ, ña weña h_o, Dif k_o nañ.
- 37 Re ma ña yema kara Pol ro raaka-e, o pa ka okelfa ototok_o h_o, Ma t_a s_{elo} i pa t_{ai} r_o mu-i ?
- 38 K'o pa h_o, Ma t_ara t_aKrik-i ? Mun_o oMisra tah_o, ow_o fak atotok kañi ka amarei ame, ma wura afam aruni akadifat ewul yanle ro wula-i ?
- 39 Ka Pol o pa h_o, Min Yuda ka ro Tarsos ka Sailisia, udure ka kapet kayai tah_o : omari mu,
- 40 y_o mi i fofane añfam. Ma okelfa o cer k_o-e, Pol o t_ama ka obepar, k'o tak takar añfam ka_a ; ma ña poñ tank tam-e, o fofane ña ka akant ka Hibru, o pa h_o,

ARABOMP 22.

1-21, *Pol o loma ambaki taka akasaki k_o uKristan ; 22-29, Ma Pol o yi uRom a sap he k_o ; 30, Pol rodi ka anfode arabomp re anSanhedrin.*

- 1 Awont re akas, ka ake su nañ elans ka anbaki a mi r_o nu.
- 2 Ma ña t_{al} f_o o fofane ña ka akant ka Hibru-e, ña tank tam : k'o pa h_o,
- 3 Min Yuda, ukom ro Tarsos ka ro Sailisia, kere a rusam mi ka akapet ake, ka atatak t_a Kameliel, a taksa mi ofino moh_o anton ña ankas a su ña yi, ka afela aban ña wop mi taka Kuru, moh_o ña
- 4 wop nu be tenon : ka i sompa ana wop aRon are ha kadifat ña, i sek_at i lankli r_o tinkane afam
- 5 aruni re afam abom. Moh_o ofode obana o sere

- 68 ɬaka atami, re ambaki be : ro nan so i soto ereka
 ɬaka anwont, ka i ko ro Damaskos, ta kara na so
 ana yi ri ro Yerusalem asekat, kama a sompa na.
 6 Ka pa yi ma i yi ka ambias, i faɬar ro Damaskos,
 moɔ ma areɬ ra bepar-e, amota abana kayefa ka
 7 kuru na benta na baɬo mi masambu. Ka i fumpo
 ro tof, ka i tal arim ra pa ro mi ho, Sol, Sol, to
 8 som ma ma sompa mi-e? Ka i laɬi i pa ho,
 Mun kan-e Mariki? K'o pa ro mi ho, Minañ
 9 Yisos ka ro Nasaret owo ma ma sompa. Nan
 ana yi re minañ taɬencene na nan amota, kere
 10 na tal be arim ra owo fofane mi. Ka i pa ho, To
 ma i yo-e, Mariki? Ka oMariki o pa ro mi ho,
 Yokane, won ro Damaskos; ria a ma tori mu
 11 amatai be ama a boɬa mu ta kayo. Ma i ce baɬi
 nan ta rabomp ra akabenta ka amota naci, ma
 ana yi re minañ na wop mi kaɬa-e, ka i won ro
 12 Damaskos. Ka wan duni ulom aɬes non Ana-
 nais, urusamne moho anton, o ba aɬes afino
 13 kaɬon ka anYuda be ana yira ri, o der ro mi, k'o
 taɬa rayer ka mi o pa ro mi ho, Wont ka mi
 Sol, kal soto akakali ka mu. Ka anloko naci
 14 beñ kia i soto akakali ka mi i nan ko. K'o pa
 ho, oKuru ka ankas a su o pon boɬ mu ta tara
 amaɬelo mon, re ta nan owuni Lompi, re ta tal
 15 rim ra wur ka akasañ kon. Ko tai-e, ma ba kayi
 ubaki ta aton ka afam be taɬa ata ma pon nan
 16 re ata ma pon tal. Ka ake kone ma ma liɬsa-e?
 yokane, ma yo a baptais mu, naɬi amatai ma mu
 17 maɬas, ra karamne ka aɬes non. Ka pa yi, ma i
 pon kalane ro Yerusalem-e, ma i ramne ka anset

na Kuru-e, i won ra mare, ka i nan k q pa ro
 18 ro mi ho, Cimone, ma wur ro Yerusalem lemp
 lemp: pakasife na ba he kamalan amasere ma
 19 mu ta atami. Ka i pa ho, Mariki, na nane na
 tara fo i bot ro tinkane i sapat na ana lane mu ra
 20 aset o set abanane: ma a lon amacir ma Stifen
 obaki ka mu-e, mine so i tama ri rayer, i selo
 21 taka ci, i bumar elopra ya ana dif ko. K'o pa ro
 ro mi ho, Kone: ata som-e, i ci som mu oboli po
 ka atabona talom.

22 Ka na sua ko elans ha ka arim are; ka na
 nata asim ta nan, na bus asuma ta nan, na pa
 ho, Ta a wura wuni won ka antof: o mar he
 23 nesam. Ma na ma nata asim ta nan, na bus
 24 asuma ta nan, na ma lakas kabof rokom-e, kia
 okelfa ototoko o yamari kama a kara ko ka
 anraaka o kane kama a benben ko ra kasap,
 kama o tara atai ata som na ma selar ko eron.
 25 Ma na pon sekane taka anareka, Pol o pa ka
 okelfa ka keme kin owo tama rayer, ho, Talompir
 mu ta sap wuni owo yi uRom, re uce ta nap-i?
 26 Ma okelfa ka keme kin o tal ci-e, o ko ka okelfa
 ototoko o kane ko, o pa ho, Ko ma yema yo-e,
 27 olanba owe uRom won. Ka okelfa ototoko ma
 der, o yif ko ho, Kane mi, mun yi uRom-i?
 28 K'o pa ho, Anko. Ka okelfa ototoko ma lasi ho,
 Ra akala abana i soto aradukre are. Ka Pol o
 29 pa ho, Mina ya a kom mi. Ka nan ana yema
 benben ko na yefa ro non akalemp kaci: ka
 okelfa ototoko ma nesa ma o tara fo Pol uRom
 won, re pakasife o pon sek ko.

- 30 Ka anrei ana tand, ma o yema belen atacen, ata som anYuda na bantir ko, o sali ko, k'o yamari antabomp na anfode re anSanhedrin be ta banane rokin, k'o tora Pol, o tamar ko rodi ka nan.

ARABOMP 23.

1-10, *Pol o fofane anSanhedrin taka andina non* ; 11, *A tonto Pol* : 12-25, *An Yuda na sek yansa ta dif Pol* ; 26-30, *Klodijs Lisias o balar Filiks taka Pol* ; 31-35, *A som Pol ka Filiks ro Kaisaria*.

- 1 Ka Pol o kali anSanhedrin tan, o pa ho, Awont, i pon yi rodi ka Kuru ra mera 'fera ha tenon.
- 2 Ka Ananias ofode obana ma yamari na ana tama
- 3 ko rayer ta banta ko ro san. Ka Pol o pa ro non ho, Kuru o ta banta mu munu abinbin afetar : ma yira ta rok ampa a mi moho anton, ma yamari
- 4 kama a banta mi ta ce yi moho anton-i ? Ka nan ana tama rayer na pa ho, Ma nal ofode bana ka
- 5 Kuru-i ? Ka Pol o pa ho, Awont a mi, i tara he ci fo ofode bana won : ata som-e, a bal ho, Ma ba
- 6 he kafof olas taka ubaka ka anfam a mu. Ma Pol o tara fo anhap nin na anfam aSadduki nan, re anhap alom aFarisi-e, o nata rim lau ka anSanhedrin, ho, Awont a mi, min Farisi won, wan ka aFarisi : taka anratsa re akayokane ka anfi a ren
- 7 mi apa. Ma o pon pa yan-e, maputane na yokane katon ka anFarisi re anSadduki : ka antonkla-
- 8 ne ma yi abaske. Ko tai-e, anSadduki na pa ho, kayokane ka anfi ka yi he, umaleika o yi he,

- amobula o yi he : kere anFarisi na wop yi yerañ.
- 9 Ka kawona kabana ma yokane : ka ankarmoko alom ka anhap na anFarisi ma yokane na tama, na bal, na pa ho, Sa bap he olas ka owuni owe : be amobula talom umaleika o pon fofane ko-e,
- 10 ta ba tai-i? Ma maputane mabana na pon yokane-e, okelfa ototoko o nesa tani na pimsane Pol, k'o yamari ankurba ta tor na basi ko karihan ro nan, na wona ko ka anraaka.
- 11 Ka akatatak aka tand oMariki o tama rayer kon, o pa ho, Bak kabut : ata som-e, moho ma pon sere ta atami ro Yerusalem-e, yan ma ma sere so ro Rom.
- 12 Ma pa pon parke-e, anYuda na ba rim rin, ka na sekarne ra kabin, na pa ho, na ba he kadi, na
- 13 ba he kamun ha na pon dif Pol. Ka na tas afam
- 14 taba taran ana sek anyanfa ane. Ka na der ka antabomp na anfode re ambaki, na pa ho, Sa pon sekarne ra abin abana, ta ce tam koko ha sa pon
- 15 dif Pol. Cian ka ake nian re anSanhedrin kane okelfa ototoko kama o tora ko ro nu, pa yi moho na ta beleñ ampa non ofino : shan, tete o fat, sa
- 16 pon benene ta dif ko. Kere owan runi ka owont bera ka Pol o tal taka akasat ka nan, k'o der o
- 17 won ro raaka, o kane Pol. Ka Pol ma cela ukin ka ankelfa ka keme kin, k'o pa ho, Kera olanba owe ka okelfa ototoko : ata som-e, o ba apa ta
- 18 tori ko. K'o basi ko, o kera ko ka okelfa ototo-ko, o pa ho, Pol okaranka o cela mi ro non, o nemtene mi ta kara olanba owe ro mu, o ba tai ta
- 19 tori mu. Ka okelfa ototoko o wop ko kata, ka na ko rayer o yif ko soi ho, Ko tai tan ma ba ta

- 20 tōri mi-e? K'ō pa hō, AñYuda ña şek rōkin ta
nemtene mu ta tora Pōl ninañ ka añSanhedrin,
pa yi mōhō ma yema yifat tai talom ofino taka
21 atōñ. Ciañ ce selo a tontō mu: ko tai-e, afañ
aruni a ñañ atasi taşa tarañ ña sat ta atōñ, ña
şekarne ra ahiñ, fō ña ba he kađi ña ba he kamun
ha ña poñ kō dif: ka ake ña poñ benene, ña kađi
22 ta anlahiri a mu. Ka okelfa ototoko ma cer olañ-
ba o kone, o yamari kō hō, Ce kanē wuni o
23 wuni fō ma poñ tōri mi amatai ame. K'ō cela rō
ñoñ akelfa ka keme kin narañ, o pa hō, Benene
ñañ akurba teme tarañ ta kākō ha ro Kaisaria,
re afañ atasoi taşa şasas tofat, re afañ a ba esor
24 teme tarañ, ka anloko aña beka asas ña tatak: re
benene ñañ so şaşem, kama a reñ Pōl ri, ña
25 kera kō ototafal ka Filiks oşaka. K'ō bal areka
mōhō asim ace hō:
- 26 Klōdios Lisias o kori Filiks oşaka oşembe.
27 AñYuda ña wop olañba owe, ka ña yema dif kō,
ma i derar ña yi ankurba, ka i kisis kō, ma i tara
28 fō uRom won. Ka i yema tara atai ata som ña
29 bantir kō ka añSanhedrin a ñañ: ka i nank fō a
bantir kō taka epa ya antōñ a ñañ, kere a bot he
30 kō apa abeki ta fi, talom ta tand kō. Ma a tōri
mi fō asat ña ba kayi taka olañba-e, akalemp ka-
ci i som kō rō mu, i yamari anbantir ñoñ so ta
kanē amatai ama ña bana kō rodi ka mu.
- 31 Ka ankurba mōhō a yamari ña, ma şasi Pōl, ka
32 ña kera kō akatatak ro Antipatris. Ka akani-
ñañ ña cei anfañ atasoi ta kō re kon, ka ñañ ma
33 kalane ro raaka: ñañ ma ña bek ro Kaisaria, ña

lankli anreka ka obaka-e, na lankli so Pol rodi
 34 kon. Ma o pon ni karan-e, o yif atof areke o yi-
 35 e ; ma o tara fo o yefa ro Sailisia, o pa ho, I ci tal
 ampa a mu, be anbantir a mu na pon bek : k'o
 yamari kama a bene ko ro kama ka Herod.

ARABOMP 24.

1-9, *Tartollos o bantir Pol* ; 10-21, *Pol o baki* ; 22-23, *Anyamari na Filiks* ; 24-27, *Pol o lom taka akalan Yisos Kraist*.

- 1 Kararan ka marei tamat Ananaias ofode obana
 o der yi ambaki alom, re Tartollos utara ra san,
- 2 ka na lomasa obaka taka Pol. Ma na mucu ko-e,
 Tartollos o tap kabantir ko, o pa ho,
- 3 Filiks sembe, ka akata ka mu sa ba matofal
 mabana re a lompas malas taka ambona ane, sa
 malane ci ron o ron re der o der, sa mucu mu ci
- 4 mamu ofino fino. Kere ta i ce mu sompa, i
 nemtene mu ka akabona ka mu, ta sua su elans
- 5 ka sim tatan. Ko tai-e, sa pon fir olanba owe
 kayi wuni baki mader, ufakat etotok katon ka
 anYuda be ka araru be, re urabomp ka akabant
- 6 ka anNasaret : pa tas ri o memar so ta yifas
- 8 anset na Kuru : konu sa bat : ka owu ma bali
 tara amatai ame be ama sa bantir ko, be mun
- 9 munone ma benben ko. Ka anYuda so ma tosa
 ka akabantir, kapa ho, yan amatai ame ma yi.
- 10 Ma obaka o pon kapane ko ta fof-e, Pol o lasi
 o pa ho,
- 11 Ma i tara fo ma pon yi uruk epa ka ambona

- aňe țaren țabati-e, obone mi ța baki: ma ma bali
 beleň ci, fo marei țofat maraň ma tas bo kabi i
 12 ko ro Yerusalem ța biňya *Kuru*: na bap he mi
 ka anset na Kuru ra kapensane re wuni o wuni, ta-
 lom ra kabukti runia, talom ra eset ebanane, talom
 13 ro peť. Pa yi he na bali țori mu ataceň ța amatai
 14 ama na bantir mi. Ace bo ma i bitane ro mu,
 țaka aRoň ara a bont kabant, yaň i bato oKuru
 ka ankas a su, i lane matai be ama yi moňo
 15 antoň, re ama a bal ka *atafa ța* annabi: ka i ba
 aratsa ro ka Kuru, ara aňe na nane so na ratsa
 fo kayokane ka aňfi na anlompi re aňce lomp ka
 16 ba kayi. Ka ace min minane so i cimne ța ba
 17 amera 'fera ro ka Kuru re ka afam loko o loko.
 Kararaň ka țaren țalai i der ța kara eboya ka
 18 ambona a mi re yet *esond*: ka akason eye na bap
 mi ufetar ka anset na Kuru, pa yi he ra atotok:
 19 ka aYuda alom *na yi ri* kayefa ro Esia, ana mar
 bapar ano rodi ka mu, ța bantir mi, be ho na
 20 bana mi tai. Talom yo anfam aňe na nane na
 pa atai țalas ata na bap, ma i țama rodi ka
 21 anSanhedrin, tambe pa yi țaka arim rin are, ara
 i benkra ma i țama na katoň, ho, Taka akayo-
 kane ka aňfi a bantir mi rodi ka mu tenoň.
 22 Ka Filiks ma o țara ofino țaka aRoň-e, o kali
 na, o pa ho, Be Lisias okelfa ototoko o bek-e, i ci
 23 beleň ampa a mu ofino. K'o yamari okelfa ka
 keme kin kama a bene Pol, re ța yosi ko, re ța ce
 bent wuni o wuni anyatki noň ța lenki ko.
 24 Kararaň ka amarei malom, Filiks o der re
 Drusilla orani koň, o yi uYuda ubera, k'o som

- kacela Pol, k'o tala ko taka akalanē Yisos Kraist.
- 25 Ma o fof taka malompi, kawop efela, re kader ka samikene-e, Filiks o nesa hali, k'o pa ho, Kone ras; be i soto aloko afoi tai-e, i ci cela mu ro mi.
- 26 Kere o nane fo Pol o ta son ko akala: cia baci o
- 27 som kacela ko eloko elai, k'o fofane ko. Ma taren taran ta tas-e, Porsios Festos o kantarne Filiks; Filiks ma o yema tesis emera ya anYuda-e, o cei Pol usek.

ARABOMP 25.

1-5, *Festos o yo anbantir na Pol na ko ro Kaisaria*; 6-12, *A bantir Pol—O lankli ampa non ka oKaisar*; 13-27, *Festos o tori ampa na Pol ka obai Akrippa*.

- 1 Cian Festos ma o pon der ka antof-e, kararan ka marei masas o ko ro Yerusalem kayefa ro
- 2 Kaisaria. Ka antabomp na anfode re anyola na anYuda ma der rodi kon taka Pol, ka na nemtene
- 3 ko, ra katola abona taka aton, kama o som ta kara ko ro Yerusalem; ma na sat ta dif ko ro
- 4 ron. Kere Festos o lasi ho, Pol o yi ro bene ro
- 5 Kaisaria, re fo kon konone o ta yenk ko ri. K'o pa so ho, Cian, yo na ana ba afosa katon ka nu, na paia mi, be ho olanba o bunne tai o tai-e, ta na bantir ko.
- 6 Ma Festos o yi ro nan pa ce tas marei tamat resas talom tofat-e, o tor ro Kaisaria; ka anrei atand kia o yira ka akawan ka akarok epa, k'o
- 7 yamari kama a kara Pol. Ma o pon bek-e, anYuda ana yefar ro Yerusalem, na tama na rap

- Pol, na bantir ko ta matai mabaki malai, ama na
 ce bali bentas; ma Pol o pa ka akabaki kon ho,
 8 I bunne he koko ka anton na anYuda-i, ka anset
 9 na Kuru-i, re ka Kaisar. Ma Festos o yema
 tesasne ka anYuda-e, o lasi Pol, o pa ho, Ma ta
 ko ro Yerusalem, kama a tonkas mu ri taka
 10 amatai ame rodi ka mi-i? Ka Pol o pa ho,
 Rodi ka akawan ka rok epa ka Kaisar i tama, ria
 a mar tonkas mi: i ta yo he anYuda tai o tai ta-
 11 las; moho munu so ma tara. Cian be ho i yi
 wuni yo tai talas, be i pon yo tai o tai talas ata
 ma bek mi fi-e, i kasi he ta fi: kere be pa yi tai o
 tai atan ane na bantir mi ta yi he-e, wuni o wuni o
 12 bali he lankli mi ro nan. I lankli ampa a mi ka
 Kaisar. Ka Festos ma o pon fofane annankane-
 e, o lasi ho, Atai ta mu ma pon lankli ka Kaisar:
 ka Kaisar ma ma ko.
- 13 Ma marei malom ma pon tas-e, Akrippa obai
 re Barnaiki na der ro Kaisaria, ka na kori Festos.
 14 Ma na yi ri marei malai-e, Festos o bot ampa na
 Pol rodi ka obai, o pa ho, Wuni lom o yi ri owu
 15 Filiks o cei ukaranka: taka owu, ma i yi ro
 Yerusalem, antabomp na anfode re ambaki na
 anYuda na tori, ma na tola ta bakar ko ampa.
 16 I lasi ro nan fo amatanu ma anRom tahu ta
 lankli wuni o wuni, akamota ka owu a bantir re
 anbantir ma kaliane, re o pon soto kafena ta baki
 17 ampa ana a ren ko. Cian ma na pon tonklane
 auo-e, i liisa he, ka anrei atand kia i yira ka
 akawan ka rok epa, i yamari kama a kara olan-
 18 ba. Taka owon, ma anbantir na yokane-e, na

- bantir he kō matai malas mawunon ama i nane ;
 19 na ba bo epa elom ya andina a nan ta bantir ko
 re taka owuni a bonṭ Yisos, owō poñ fi, owō Pol
 20 o pa fo o yi ukali. Minan, ma pa kontofali mi
 taka kabelen amatai ame-e, i yif kō be hō o ta kō
 ro Yerusalem, kama a tonkas kō ri taka amatai
 21 ame. Kere ma Pol o poñ lankli ampa non kama
 a bene kō taka akabak ka oKaisar-e, i yamari
 22 kama a bene kō han i som kō ka Kaisar. Ka
 Akrippa ma pa ka Festos hō, Min minane so i
 ba afela ta tala olanba. Festos o pa hō, Aninan
 ma ta tala kō.
- 23 Ka pa yi akaninan, ma Akrippa o der-e, re
 Barnaike yi sembe tabana-e, na won ka oder otala,
 yi antabomp, re anyola na akapet, ka anyamari
 24 na Festos a wona Pol. Ka Festos o pa hō, Bai
 Akrippa, re afam aruni be ana bapar anō re sian,
 na nank olanba owe taka owō arunia be na an-
 Yuda na nemtene mi, ro Yerusalem-i, anō-i, na
 25 selar kō eron fo o mar he so nesam. Kere i nank
 fo o ta yo he tai o tai ta mari kō fi : ma kon kō-
 none o lankli ampa non ka oKaisar-e, i bak ta
 26 som kō. Taka aton i ba he tai ta tacen ta balar
 omariki ka mi. Cian i kara kō rodi ka nu, pa ta
 beti rodi ka mu bai Akrippa, kama i ba tai ta bal
 27 kararan ka akabenben kō. Ko tai-e, i nank ci
 moho apank ta som ukaranka, be i tori he amatai
 ama a bantir kō.

ARABOMP 26.

1-23, *Pol o tori Akrippa amayi mon, re akasaki ko uKristan* ;
 24-29, *Pol o fofane Festos re Akrippa* ; 30-32, *A bak ci fo Pol
 o mar he fi.*

- 1 Ka Akrippa ma pa ka Pol.ho, A poñ cer mu ta
 fofane. Ka Pol ma tanti akata kon, o fofane o
 pa ho :
- 2 I nane min maritai, bai Akrippa, ma i yi ta
 fofane tenon rodi ka mu taka amatai be ama an-
- 3 Yuda na bantir mi : pa ta beti ma ma tara ama-
 tane re epa be e yi katon ka anYuda : cian omari
- 4 mu muyu sua mi elans. Akarusamne ka mi kabi
 ka arafet ra mi, ka yi ka akatap katon ka ambona
- 5 a mi, re ro Yerusalem, anYuda be na tara ; ma na
 tara mi kabi ka akatap, be na yema sere-e, fo i yi
 uFarisi i tanane akabant aka ta lomp ka andina
- 6 a su. Ka ake i tama kama a tonkas mi taka
 anratsa na anlahiri ana Kuru o sekar ankas a su ;
- 7 ana ebonson tofat yeran ya anfam a su na nane
 ta soto, ma na ma bato ra mera fera ralap-i ra-
- 8 yan-i. Taka anratsa ane anYuda na bantir mi,
 o bai ! To som ma nank ci tai tatui lane, be Kuru
- 9 o yokas anfi-e ? Ka taceñ min minane i nane fo
 i mar yo matai malai ama peskiane annes na Yi-
- 10 sos oNasaret. Ace cia i yo so ro Yerusalem : i
 bot asam abati ka eset etinkane, ma i poñ soto
 afosa ka antabomp na anfode, re ma a difat na, i
- 11 wosa taka ci. I sap na eloko elai ka eset eban-
 ane be, i memar ta yo na tuntne Kuru : ma i yi
 uban hali ta ta nan-e, i sompa na ha ra tapet ta-

- 12 cel. Ka akayo kaci ma i ma ko ro Damaskos i
 13 ba afosa re anyamari na antabomp na anfode, ka
 . rayan ka kenten, o bai, i nan ro roñ amota ka-
 yefa ka kuru, pa tas owan wa aret, na benta na
 14 rap mi re nan ana kotane mi. Ma sia be sa pon
 fumpo ro tof-e, i tal arim ra pa ro mi ka akant
 ka Hibru ho, Sol, Sol, kon e ma ma sompa mi-e ?
 pa ta tui mu tai ta kanap katak ka akatamp
 15 Ka i pa ho, Mun kane, Pa-e ? Ka oMariki o pa
 16 ho, Mine Yisos owo ma ma sompa. Yokane ma
 tama : taka atai ace cia i cenar mu, ta bot mu
 17 aboi re ubaki ka amatai ama i ma cenara mu ; ra
 kakati mu ka anfam, re ka atabona talom, ka ana
 i som mu, ta kanti efor e nan, kama na wur ka obi
 18 na ko ka owan, re na wur ka anfosa na Setani na
 ko ka Kuru, kama na soto kalapar ka matai ma-
 las re ken katon ka nan ana a samas ra kalan mi.
 19 Cian o bai Akrippa i wop ci ra mera anank ka
 20 kuru : ka i tamas ro nan ana yi ro Damaskos
 akamota, re ro Yerusalem, re ka antof a Yudia be,
 re ka atabona talom so, kama na tupi na fale ka
 21 Kuru ; na yo amapant ma bekan katupi. Taka
 ace anYuda na wop mi ka anset na Kuru, na ten
 22 ta dif mi. Cian ma i soto kamar aka wur ka
 Kuru, i tama ha tenon i sere ka alol-i abana-i, i
 pa be tai o tai, tambe ata annabi re Musa na pon
 23 pa ho ta ta yone ; fo oKraist o ba kasompane, re
 fo kamota o ta tamas owan ka anfam re ka ata-
 bona talom, ra kayokane ka anfi.
 24 Ma Pol o baki yan-e, Festos o pa o nata lau
 ho, Pol, ma won mamal ; akatara ka mu tai ka-

- 25 bana kaşaki mu wuni mamal. Ka Pol o pa ho,
i yi he wuni mamal Festos sembe; i fof bo sim
26 ta tacen re tacempi. Obai o tara taka amatai
ame, ka owo i fof kaminta: i lane fo a mank he
ko tai o tai ka amatai ame; ko tai-e, a ta yo he
27 ace ra kolkolo. Bai Akrippa, ma lane annabi-i?
28 I tara fo ma lane. Ka Akrippa ma pa ka Pol ho,
Pa cia ho o tan katonto mi ta saki mi uKristan.
29 Ka Pol ma pa ho, Kanke Kuru nan, be pa yi ra
tatan talom ra talai-e, fo mun son tah, na be
so ana tala mi tenon na sake moh, minan i yi,
tambe atorenta ace:
30 Ka obai ma yokane, re obaka, re Barnaiki, re
31 ana yira ro nan: ma na pon wur ro son, na fofar-
ane, na pa ho, Olanba owe o yo he tai o tai ma
32 bek ko fi talom ta katand. Ka Akrippa ma pa
ka Festos ho, A bali nan cer olanba owe, be o
lankli he nan ampa non ka Kaisar.

ARABOMP 27.

1-44, *A lankli Pol re ataranka alom ka Yulios ta ko ro Rom—Na bek ro Melita.*

- 1 Ma a pon bak ci fo sa ta baka ta ko ro Itali
na lankli Pol re ataranka alom ka ukelfa ka keme
kin, o ba nes Yulios, ka akobali ka Aukostos.
- 2 Ka sa baka ra abil na Adramittiom, na yema ko
ka ebela ya anba na Esia, ka sa wur, Aristarkos,
- 3 u-Makidon ka ro Tessalonaika, o yi re shan. Ka
anrei atand sa bek ro Saidon: ka Yulios o yo Pol

rafam, o cer ko ta ko ka anyatki non o bakas
 4 amader mon. Ka sa wur ri, sa tas ro Saipros
 5 rayer, pakasife efef e yi su rodi. Ma sa pon tas
 akaban ka ro Sailisia re Pamfilia-e, sa der ro Maira
 6 ka ro Laisia. Ria okelfa o bapabil na ro Aleksan-
 7 dria na yema ko ro Itali; k'o wona su ri. Ma
 sa ma kone marei malai, sa lomanē Naidos ra
 kasompane, anfef na ce su so selo-e, sa tas ro
 8 Krit rayer, malomanē Salmone; ma pa ma bak
 su sa bapsa ni ha sa bek der olom a bont ri
 Kabake Kafino; ka kapet ka ro Lesia ka fat ri.
 9 Ma aloko alai na pon tas, re ambias na yi abaki
 mader-e, pakasife ansum na pon to tas, Pol o man
 10 na, o pa ro nan ho, Paña, i nanak fo ambias na ta
 kasara olai, pa yi he bo akote re ambil, pa ta yi
 11 so enesam e su. Kere okelfa o botar amera ka
 asim ta omariki ka ambil pa tas amatai ama Pol
 12 o pa. Ma akabake ka ce tesa ta tama ri ka anlo
 na otank-e, abati na man ta wur ri, be pa yi ron
 o ron na tana bek Finiks, na ba anloko na otank
 ri; kabake ka Krit kan ka lomanē anfef na andio
 13 re ammero. Ma anfef na andio na fen otofal, na
 nane fo na soto ata na yema, na lin anfat na ko
 14 ka Krit rayer, na fat anban. Pa won he kararan
 kaci afef abaki na wur ni a bont ni Yurakwailo:
 15 ma anfef na bip ambil, na ce tana lomanē anfef-e,
 16 sa cer, ka a ton su kadi. Ka sa ko rata ra ayel
 alol a bont ni Koda, ra kasompane sa bali kisis
 17 anyal: ma na pon nata ni, na yona yet emara, na
 sek ambil ro rata; ka na nesa tani na ta yirar
 18 asant, na tora ebela, ka a tona su. Ma sa ma

- 19 toro hali-e, anrei atand kia na tap kafita akote
ro ban ; ka anrei ana beka masas na fitaua amata
- 20 ma nan emareki ya ambil. Ma aret re atos e ce
su bentar marei malai-e, pa yi kankal kalol tah
- 21 derar su, aratsa be na kone fo sa ta kisi. Ma na
won na ce di-e, kia Pol o tama na katon, o pa ho,
Paña, na mar nan sua mi elans, na ce wur ro Krit,
- 22 na soto olas owe re ankasara ane. Ka ake i yama-
ri nu ta bak tabut : ko tai-e, akasara na anesam
- 23 na ba be kayi katon ka nu, tambe ambil ho. Ata
som-e, umaleika ka oKuru ow o ba mi re ow o i
bato, o tama mi rayer akatatak ake, o pa ho, Pol
- 24 ce nesa : ma ba katama rodi ka Kaisar : kala,
Kuru o pon son mu na be ana kotane mu ro bil.
- 25 Cian, pana, bak tabut : i lane Kuru, fo pa ta yi
- 26 yan moh o a kane mi. A ba kafita su ra ayel
- 27 alom. Ma akatatak ka tofat manle ka bek-e, ma
a ma kera su ro de ro ka akaban ka Edria-e, molo
ma karen daton anseler na nane fo na fat atof
- 28 alom ; ka na fak antumbu, na fir akabolon
efankali kaba : ma na tas otan, na fak antumbu
- 29 so, na fir akabolon efankali tofat tamat. Ka na
nesa tani sa ta yira ra aban amasar, na fak efat
- 30 yanle ka ambil raran, na fela arasok kabek. Ma
anseler ma memar ta wur ka ambil-e, na pon tora
anyal ro ban, na yek kafak efat ka ambil rodi,
- 31 Pol o pa ka okelfa ka keme kin re ka ankurba
ho, Be ane na bakar be ro bil-e, na bali be kisi.
- 32 Kia ankurba na bakas anabeña na anyal, na cer
- 33 ni na fumpo. Ma arasok ma der-e, Pol o nemtene
na be ta basi ra radi, o pa ho, Anrei ane anrei

tofat manle nan ma na ma basar kawop asum, na
 34 ta di he koko. Cian i nemtene nu ta basi ra
 radi : ata som-e, ace ta yi taka akakisi ka nu :
 ralon rin ra ba he kadinne ka arabomp ra wuni o
 35 wuni ka nu. Ma o pon pa ace, o pon basi kabo-e,
 36 o mucu Kuru mamu rodi ka na be : k'o simat ki,
 o tap kadi. Ka pa bone na be, na nane so na
 37 basi ra radi. Ka sia be yi ro bil sa yi teme
 38 taran tapa tases tofat tamat rugin. Ma na pon
 di obeki-e, na fanfaras ambil, na fita fita atamank
 39 ro ban. Ma pa sok-e, na tara he anban : kere na
 nank abenkia alom na ba aban, ka na nankane
 40 be pa yi na bali wona ambil ri. Ma na pon fakat
 efat-e, na cei yi ro ban, akalemp kaci na sali ana-
 beña ekora ; ma na nata ambela rodi taka anfef-e,
 41 na lomane anban. Ma na bek der ro mabenci
 ma banane-e, ambil na yira ka asant ; ka ambil
 rodi na tap kasima ta rabomp ra anfosa na *emun-*
 42 *kal*. Ka ampa na ankurba na yi ta difat
 43 antaranka, tani ukin o ta nantan, o kisi. Kere
 okelfa ka keme kin ma o yema kisis Pol-e, o bent
 ata na nane ; k'o yamari ho ana bali nantan ta
 44 fitane ro ban, na mota bek ro ban : ka ancia,
 alom ka eben, alom ka eyet ya ambil. Yan pa
 yone, na be na kisi ro ban.

ARABOMP 28.

1-6, *Ata yone ka anyel ; 7-10, Pol o ramur afam ana tu ; 11-16, Na ko ro Rom ; 17-22, Pol o fofane arabomp na an Yuda ; 23-28, Pol o yerki amabal ma Kuru ka an Yuda ; 30-31, Pol o tamas asim tafino ka a Yuda apati.*

1 Ma sa pon kisi-e, kia sa tara fo annes na anyel

- 2 na yi Melita. Anfam na anyel na yo su rafam
rabana : ko tai-e, na tol nant, na malane su be,
3 ta rabomp ra otank. Ma Pol o pon tonkla alik
na eyankita, o botas yi ka anant-e, aboro o wur
4 ri ta rabomp ra ofai, o bapsa ka akata kon. Ma
anfam na nank osem o bapsa ka akata kon-e, na
pa ukin ka ulom ho, Nanka olanba owe wuni
difat afam won,owo hali ma o kisi akaban, halisa
5 malompi ma cer he ko ta kali. K'o won osem
6 ro nant, k'o ce talne oban. Nan na nane fo o ta
boiya, talom o fumpo fi femp : ma na ma kaliene
ci owoni-e, na nank koko ra ce ko yi-e ; na sinkar
emera e nan, na pa ho o yi moho ukin ka aturu.
- Amba ka oder owo fat ri, orabomp ka anyel,
7 anes non Publios o ba tor. Kon o malane su, o
8 yia su rafam marei masas. Ka pa yi, fo okas ka
Publios o fanta mawonane re arunt e wop ko : ka
Pol o won ro non, o ramne, k'o ren ko amata mon
9 o ramar ko. Ma ace ta pon yone, anlom so ana
ba tatu ka anyel na der, ka a yenkas na : ane so
10 na yikis su ra eyiki elai ; ma sa yefa ri ra abil-e,
na bakas yet ewunon eya sa yema.
- 11 Kararan ka yof esas sa yefa ri ra abil na
Aleksandria, ana pon tama ka anyel ka anloko
12 na otank, na ba anlomar na Atabari Taruni. Ka
13 sa so ro Sairakus, sa yi ri marei masas. Kayefa
ri sa kapli, ka sa bek ro Rikiom : kararan ka arei
nin afef na andio na wur, re ka anrei ana beka
14 maran kia sa bek ro Putioli : ria sa bap awont,
ka na nemtene su ta yi re nan marei tamat deran,
15 yan sa der ro Rom. Kayefa ri anwont ma na tal

ta atasu-e, na der ha na bek ka O^{der} otila wa Appios re Eset Eyia Esas ta bans su : ane ma Pol o nank na, o mucu Kuru mamu k'o bak kabut.

- 16 Re masawon ro Rom-e, a cer Pol ta yira toko yi okurba owow ma bumar ko.
- 17 Ka pa yi, kararən ka marei masas o cela rokin ana yi antabomp na anYuda: ma na pon tonklanə rokin, o pa ro nan ho, Minan won a mi, hali ma i ce yo tai o tai talas ka anfam, talom amatanə ma ankas a su-e, kerə a lankli mi karənka kayefa ro Yerusalem ka amata ma anRom:
- 18 nan ma na pon mi benben-e, na yema cer mi, ko tai-e, tai o tai ta beki mi fi ta yi he ro mi.
- 19 Kerə ma anYuda na fofne ci-e, ta yi mi ra mera ta lankli ampa a mi ka Kaisar: pa yi he i ba tai
- 20 ta bantir ambona a mi. Cian taka atai ace i som kacela nu kama sa nankanə: ata som-e, ta rabomp ra anratsa na Yiareel a seka mi akorenta ake. Ka na pa ro non ho, Sa sotə he ereka kayefa Yudia taka tamu, anwon so na der he anə ta kara akanə talom tai o tai talas taka
- 21 tamu. Sa yema tala mu ata ma nanə: taka akabant ake, sa tara ci fo der o der a fof olas taka ki.
- 23 Ma na pon bofa ko arei, abati na der ro non ka anyia non, k'o yerkia na ampa, ma o sere taka arabai ra Kuru, k'o tontə na taka Yisos, mohə ka anton na Musa re ka amahal ma annabi, katap
- 24 bat ha rafoi. Ka alom na lanə amatai ama a pa,
- 25 alom na lanə he. Ma na nanə na ce ba rim rin-e,

- na k_one, kararañ ka Pol o poñ fof rim rin, h_o,
 Olompi ata oÑesmar oSam o pa ka akasañ ka
 26 Isaia onabi ka ankas a nu h_o,
 K_o ka anfam a_{ne}, ma pa h_o,
 Ra katal na ta tal, kere roñ o roñ na bali he
 tara;
 Re ra kanank na ta nank, kere roñ o roñ na
 bali he bentas.
 27 Ko tai-e, emera ya anfam a_{ne} e la_{sa},
 Elans e nan e taña,
 Ka na mopas efor e nan;
 Tani katena na ta bentasa efor e nan,
 Re na tal ka elans e nan,
 Na tara ka emera e nan,
 Na kal lafte,
 Ka i ramar na.
 28 Cian tara ci nan, fo a som akakisis ka Kuru
 ake ka atabona talom: nan na ba so katal.
 30 K'o yira taren taran talolok ka anyia non
 ayamo, k'o malane afam be ana won ro non, o
 31 tamas arabai ra Kuru, o taksa amatai taka
 oMariki Yisos Kraist ra kaminta, wuni o wuni o
 bent he ko.

**RICHARD CLAY & SONS, LIMITED,
BREAD STREET HILL, E.C. ; AND
BUNGAY, SUFFOLK.**